

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Revolucija Maskolijoje.

Svarbiausi caro rando darbai dabar yra — rengimas rinkimų į garsią viešpatystės dūmą. Kas išpuls iš tų rinkimų, sunku įspėti. Randas tiki, kad per rinkimus pereis jo įnagiai, kurie nedrįs stoti ant kelio sudemoralizuotiems biurokratams. Jeigu gi išpuls kitai, taigi jeigu, nepaisant ant visų besistengimų policijos, sodinimo į kalėjimus visų įtekmingesnių nepatinkančių randui žmonių, išrinktų energiškesnių daugiau ir jeigu jie paimtų viršų, jeigu užgirtų dūmo daugiau žmonės duodantis laisvės tiesas, tai, kaip užtikrina arti Wittės stovintis urėdninkas, caras, kad ir su kareiviais, išvaikys dūmą ir valdys Maskoliją taip, kaip valdė iki šiol, — taigi visai nesisklaus žmonių norų.

Rodosi, ir daugelis rinkėjų mano, kad randas — iš tikro taip rengiasi daryti, kaip pasakė anai urėdninkas. Darbininkai turinti tiesą, davyti rinkimuose atstovų rengia susirinkimus ir ant jų nutaria boikotuoti tą caro dūmą ir daryti tą tol, kol caro randas nepripažįs dūmą pilnų parlamento tiesų ir kol neįves visuotinio balsavimo renkant atstovus.

Teip stovint dalykams, šiandien nieks dar negali įspėti, ar bus kas iš rinkimų, ar gal jų visai nebus. Antai, Maskvoje, renkant darbininkams neva jų atstovus, jie ant juokio už savo atstovų surašius pastatė šunį; kitur — dirbtuvių dūmtraukį. Vilniaus ir Kauno didesnių dirbtuvių darbininkai suvisu atsiskė dalyvauti rinkimuose. Nežada darbininkai dalyvauti rinkimuose ir daugelį kitų miestų.

Gal ir pats randas nedarytų visų komedijų su rinkimais, jeigu jo padėjimas nebūtų taip blogas. Jis stengėsi su kariūnėmis pagelba, kuri, kaip iki šiol, dar vis klauzo netikusio caro, nutildyti žmonių neužganedintą. Griebėsi reakcijos ir persekiojimo visų laisviam manančių, kimšo į kalėjimus visus neištikimus, turinčius savo norus. Pindė vienas tautas su kitoms, sujundė tamsias minias ant apviesesniųjų, policija rengė skerdynes, bet ir su tuom nenuramino jau laisvės reikalaujančių žmonių, bet labiausiai sau užkenkė, nužudė kreditę užrubežiuose, o be to kredito apsiėiti negal. Vargas spaudžia žmonis, žinoma — labiau beturčius, bet ir turtingųjų padėjimas eina niekyn. Daugelį dirbtuvių jų savininkai uždarė, turtingiausi prekežiai nusibankrutina. Kas turi kiek pinigų ir jeigu gali, už pusę vertės parduoda ką turi ir su pinigais nešėdinaisi į užrubežius. Pinigų Maskolijoje nėra, užrubežiai teipgi jų neduoda.

Randas, negaudamas paskolos užrubežiuose, norėjo paskolą paimti net priverstinai nuo Maskolijos žmonių, leisti bondus ir assignacijas viduriuose viešpatystės, bet, persitaukęs, kad tuom keliu nedada surinks, o visai nupuldys kreditę užrubežiuose, atsiskė nuo savo miero.

Balandžio mėnesį car rando užrubežiuose turi mokėti palūkenas nuo ten užtrauktų paskolų ir palūkenas tas turi mokėti auksti. Tuom tarpu to aukso nėra ir nėra kur gauti. Prancūzų paskolinti milijardai jau sutirpo biurokratų rankose, jie kraštui nė jokios naudos neatgabeno. Pats randas savo laikraštį, nors labai atsargiai, pagarsino, jog jeigu negalima bus gauti užrubežiuose naujos paskolos, kad ir ant didelių palūkenų, palūkenų nuo seniau užtrauktų paskolų negalima bus išmokėti.

Taigi caro valdoma milžiniška Maskolija, teip gausiai visokioms dovanoms gamtos apdovanoja, atsirado tokiose ekonomiškos sanlygose, kokiose niekada nebuvo. Gamta Maskolijai davė viską, gausiai apdovanojo ją visokiais turtais, bet laikomi tamsybėse, supančioti valdžių žmonės tų gamtos dovanų nemoka priderantiai išnaudoti. Greitais žingsniais caro viešpatystė artinasi prie bankrutystės. Randas neturi pinigų nė išmokėjimui 100 milijonų rublių Japonijai už užlaikymą karės nelaisvių. Kreditas Maskolijos teip nupulė kaip griuvandis Turkijos. Yra tai tikrai užpelnyta likimo bausmė, gaila vien, kad ji pasiekė ne kalčiausią biurokrtiją, bet sunkiau puola ant sprando nekūm nenusidėjusių, biurokratijos išnaudojamų Maskolijos žmonių.

Caro valdžios meldė Prancūzijos bankierių paskolinti daugiau pinigų, kad ir ant didžiausių palūkenų, siūlė kaip užstatą geležinkelius, muitus ir degtinės monopolius, bet bankieriai atsiskė duoti, kol caro valdžia neduos žmonėms konstitucijos. Caro randas siūlė Prancūzijos bankieriams net 6—6½% ant metų palūkenas, taigi dvigubai didesnes už palūkenas nuo seniau užtrauktų paskolų, bankieriams siūlė 1½—2% pelno už tarpininkystą, bet ir teip geras ant pirmo pavilgio išlygas atmetė bankieriai. Ir nėra dyvų. Juk caras ant Maskolijos sosto vos laikosi, revoliucija užima vis didesnius milžiniškos viešpatystės plotus. Gali ateiti laikai, kad revoliucionierių neįstengs suvaldyti nė kariūnė, caro sostas gali sugriuti, o Maskolijos žmonės gali nepriimti paskutinėsios netvarkos valandos, be jų atstovų pritarimo, užtrauktų skolų. Ne dėl meilės laisvės Prancūzijos bankieriai nenori carui skolinti pinigų, bet todėl, kad neturi užsitikėjimo ant tvirtumo jau pradėjusio braskėti caro sosto. Ant galo, bankieriai, Maskolijos reikalaujamus pinigus, turi surinkti nuo Prancūzijos žmonių, o tie, juo geriau pradeda pažinti netikusią caro valdžią, juo mažiau savo sunkiai uždirbtus pinigus nori padėti netikusiai caro valdžiai.

Tuom tarpu caro tarnai, nuraminimi krašto, griebiasi nuo didžiausio žiaurumo. Londono laikraštis „Times“ pagarsino, jog Chersoniaus gubernijoje, atkakę į kaimą Stanislavov kazakai ir artilleristai per visą dieną priristūs prie medžių kaimiečius plakė

su rykštėmis ir tai tik už tai, kad jie, pasiremdami ant caro manifesto, išsirikto tokius naujus valdžius viršininkus, koki jiems patiko. Mat jeigu žmonės naudojasi iš caro jiems pripažintų tiesų, už tai juos kankina žiauriai to paties caro kareiviai.

Įtekmingiausias Europos bankierius, Londono Rothschild, ant parlamento susirinkimo, užtardamas už bėgančius iš Maskolijos žydus, kuriuos dabar Anglijos randas pradėjo vaikyti laukan, apreiškė, jog jis gali užtikrinti, kad išduotus maskoliškos valdžios pabėgėlius iš Maskolijos, jos be tirinėjimų sušaudė. Rodo maskoliškas randas per savo ambasadorius tokius apkaltinimus apšaukė melagingais, bet visai žino, kad caro ambasadoriai paprastai slepia peiktinus valdžių darbus, ypač slepia nuo užrubežių. Be abejonės, Rothschildo apkaltinimai nebus suvisu be pamato.

Kadangi caro sostas remiasi ne ant žmonių užsitikėjimo ir meilės, bet vien ant kareivių karabūnų, tai caras ir rupinasi labiausiai apie kareivius, juos savo pusės visokioms menkos vertės dovanoms stengiasi palaikyti. Štai vien Varšavoj 110 kareivių išdalino orderius Šv. Onos už nuopelnus jų suvaldant sukilusius žmonis, taigi už skerdimą laisvės ir gimtiniam kraštui trokštančių žmonių.

Lodziej, Lenkijoje, štraikuojanti darbininkai Richterio dirbtuvių, užpuolė ant dirbtuvių direktoriaus ir sunkiai jį pašovė. Iš Lenkijos dabar valdžios pradėjo vaikyti laukan ukėsus svetimų kraštų, ypač nekendžia Austrijos pavaldinių.

Darbininkai visoj Maskolijoje ant Velykų rengia vel visuotiną štraiką. Randas užtikrina, kad tas nepasiseks, bet, matyt, pats ne labai tiki savo užtikrinimams, kadangi į didesnius miestus sutraukė geležinkelių batalijonus, kad suštraikavus geležinkelių tarnams, su kareivių pagelba galima būtų palaikyti bent tarp didesnių miestų trukių bėgiojimą. Dabar užtikrina, kad didesnis dalis darbininkų nepritaria visuotinam štraikui, bet apie darbininkų pritarimą ar nepritarimą randas negali juk žinoti. Ir pirma, kada rengiami buvo tarnaujančių ant geležinkelių ir ant pašto štraikai, randas teipgi bandė užtikrinti, kad štraikų nebūs, o vienok jie užgimė ir tai veik ant visų Maskolijos geležinkelių ir gana ilgai traukėsi.

Laukia, matyt, randas ir didesnių žmonių sukilimų, todėl ir neramesnius apskritys siūnia vis daugiau kariūnėms. Dabar po ginklu stovi suvisu milijonas rezervos kareivių. Tiek jų neįvežė į Maudžuriją per visą karės laiką. Tas aiškiai rodo, kad caro randas žmonių sukilimus pačioj Maskolijoje laiko už daug pavojingesnius už karę su Japonija.

Prancūzija.

Iki šiol dar Prancūzija ir Vokietija visgi nesutaria ant konferencijos mieste Algeiras reikaluose Morokko. Svarbiausi nesutikimai visgi

yra už organizavimą policijos užlaikymui tyrkos. Prancūzija reikalauja, kad policijos oficerai, prancūzai ir ispanijonai, būtų neprigulmingais, kad jie raportus išdavintų vien Morokko sultanui. Vokietija gi reikalauja, kad jie būtų po valdžia neutrališko krašto komisoriaus. Vokietija per oficiališkų laikraštį garsina, jog ji greičiau pertrauks tarybas, pasitrauks iš konferencijos, negu daleis, kad vokiški pavaldiniai Morokke būtų po valdžia prancūziškų oficerų. Prancūzija gi vis nesutinka statyti savo oficerus po kontrole svetimo komisoriaus. Negalint nesutinkančioms pusėms susitaikyti, tas klausimas perduotas specialiai komisiijai, kuri, kaip mano, suras pamatus sutaikymui Prancūzijos ir Vokietijos.

26 d. kovo į Washingtoną, nuo Amerikos delegato White, atėjo telegramas, jog nesutikimai tarp Prancūzijos ir Vokietijos beveik išnyko, bet Amerikos delegatas nesako nieko ant kokių pamatų pastatytas sutaikymas, katra pusė nusilenkė.

Ispanija.

Ispanijoje, ypač provincijoje Katalonijoje ir Navaroje užgimė maištai, pasikėlė šalininkai Don Carlos'o, kurie nori išversti dabartinę valdžią ir ant austo pasodinti Don Carlosą.

Randas sumobilizavo keturis kariūnėms korpusus prieš šalininkus Don Carlos'o. Tas jau rodo, kad sukilimas neteip menkas, jeigu jo suvaldymui reikia mobilizuoti su visum šimtą tukstančių kareivių.

Filipinų salos.

Ant paveržtų Amerikos nuo Ispanijos Filipinų salų, vel čiabuviai smarkiau sukilo. Suvaldžius moros gining, dabar sukilo pulajonai ant salos Samar. Čia buvo jau smarkus mušis tarp amerikoniškos kariūnės ir sukilusių čiabuvių. Mušyje likosi užmuštų ir pašautų apie 30 amerikoniškų kareivių. Prapuolė ir amerikoniškas gubernatorius, asabiškas draugas prezidento Roosevelt, Curry. Kas su juom atsitiko, dar tikrai nežinia.

IŠ LIETUVOS.

Iš Vilniaus

21 d. vasario, Vilniaus katalikų dvasiškoje seminarijoje kn. Kuktą, Lietuvių šv. Mikalojaus bažnyčioje klebonas, pradėjo išguldinti lietuviams klierikams lietuviškąją kalbą.

Į pirmąją lekciją susirinko visi lietuvių klierikai. Atėjo daugelis ir lenkų pasiklausyti. Seminarijos rektorius, supažindinęs klierikus su lietuvių kalbos mokytoju, karštais žodžiais prabilo į klierikus, išrodydamas visą lietuvių kalbos mokytojo reikalingumą Vilniaus vyskupijos kunigams. Baigdamas savo kalbą, palinkėjo pasisekimo moksle žodžiais: „Tegū jums Dievas padeda!“ Paskui kn. Kuktą nurodė lietuvių kalbos vertumą, jos senumą ir gražumą, ir tokiu būdu pradėjo savo seniai lauktąjį darbą.

Kalbos mokslo vadovėliu esanti priimta P. Kriaušaičio gramatika. Gaila tik, kad toji gramatika jau gerokai sentelėjusi. Reikia tikėtis, kad netrukus pasirodys tam reikalui nauji, visai gerų gramatikų: tokios gramatikos dabar bus reikalingos ne tik seminarijoms, bet ir šiaip jau mokykloms.

Vilniuje gautas iš apšvietimo ministerijos popieris, kad galima įvesti lietuvių kalbos mokslas Vilniaus dviejose vyrų gimnazijose, realinėje mokykloje ir Prozorovienės mergaičių gimnazijoje. Apie Kauno, Šiaulių, Panevėžio mokyklas popierį visai nepaminėta.

Vilniaus mokyklose lietuvių, kaip ir lenkų, kalbės išguldymui vyriausybės pinigų neskiria. Už tų kalbų mokymą turės užsimokėti patys tėvai arba žmonės, kuriems tas dalykas rūpi.

Šiomis dienomis, dėl lietuvių ir lenkų kalbos išguldymo, Vilniaus realinėje mokykloje buvo susirinkę tie tėvai (lietuvių ir lenkų), kurie turi mokykloje savo vaikų. Iš lietuvių pusės buvo G. Landsbergis ir J. Jablonskis. Buvo galvojama, iš kur gauti tų kalbų išguldymui pinigų. Tėvų, kurie save laiko lietuviams, yra čia labai maža (apie 10); ar panorės kalbantieji namieje lenkiškai mokyti lietuvių kalbos, dar nėra žinios.

Taigi, jei mokinių tėvams už lietuvių kalbos mokymą reikėtų patiemis užsimokėti, sutad viena šeima tam dalykui turėtų įnešti po kelias dešimtis rublių, ir, žinoma, realinės mokyklos mokiniai, noroms-noroms, pasilikytų be lietuvių kalbos išguldymo. Todėl lietuvių kiek mums žinoma, nuspręsta: mokinių užimti už lietuvių kalbos išguldymą realinėje mokykloje patys nemokės nieko, kalbos išguldymui pinigai reikės surinkti iš tų lietuvių, kuriems rūpi kalbos reikalas Vilniaus mokyklose, mokytojas už lietuvių kalbos išguldymą ims tiek, kiek bus iš tų pinigų gaunama, bet nedaugiau, kaip kiekvienas kitas už savo darbą mokytojas.

Nuspręsta taip pat padaryti ir kitose Vilniaus mokyklose. Norima visur padaryti taip, kad kiekvienas mokinių ar mokinė, galėtų mokytis, jei panorės, lietuvių kalbos. Tas dalykas lietuvių visi Lietuvai ir lietuviškai, tikimės, pasirūpys, kad jų kalba Vilniaus mokyklose būtų išguldoma visiems mokiniams, kurie to išguldymo norės klausyti.

Vilniaus realinėje mokykloje lietuvių kalbą išguldinė, turbūt, J. Jablonskis. Mokyklos direktorius to panorėjo ir Jablonskis mielai apsiėmė; dabar laukiama tik Vilniaus mokslo globėjo patvirtinimas.

(„L. U.“)

Į kontorą žydų mokesčių, ant Užpilio gatvės Vilniuje, įsiveržė 500 ginkluotų vyrų ir paveržė 500 rubl. Nežinia, ar tai buvo revoliucionieriai, ar jų firma užsidengę plėšikai, jų nesuavo.

Vilniuje maskoliškas randas rengiasi sutverti specialią komisiją, kuri, su pagelba ukininkų banko, pirka

nuo dvarponių žemes ir jas, mažoms dalims, pardavinės žemės reikalaujantiems ukininkams. Paskutiniuose laikuose, vienok, ukininkų bankas buvo vien įnagiu veisimo maskolių Lietuvoj, iš to banko lietuviai negaudavo paskolos. Nežinia, kaip dabar bus: maskolių norinčių Lietuvoj pirkti žemę yra labai mažai, o dabartiniuose neramiuose laikuose tokių visai nėra. Jeigu komisija pirks žemę, tai ją turės pardavinėti lietuviams, kadangi nėra maskolių norinčių Lietuvoj ant ukių apsigyventi.

Geležinkeliams nuo Virbailaus į Peterburgą ir Baltiškiems prisakyta, kad nedaug gabenimo iš užrubežių ginklų ir revoliucijinių raštų, atidarinti prie žandarų visus siuntinius. Iš to prisakymo žandarai net per daug naudojasi, dėlko valdžios nuolatai gauna skundus nuo tavorų siuntėjų.

Vilniaus, Kauno ir Gardino general-gubernatoriaus paliepimas.

11 d. Vasario, general-gubernatorius išleido į žmones paliepimą rusiškai ir lietuviškai. Paliepime, tarp kitko, pasakyta: „Uždraudžiu valstiečiams, sava valia, neleidus tam tikrai vyriausybei valdžiai, atstatinėti nuo vietų: mokytojus, valstiečių raštininkus ir rinktinius valstiečių ir seniūnų valdininkus prieš sukanant tam metui, kuriam jie buvo išrinkti; senūnų ir valstiečių kuopos (su-eigos) turi daryti: nutarimus apie visokių savo mokesčių ir šiaip jau priedermių paskirstymą ir pildyti juos; nuo tokių nutarimų darymo tos kuopos atsiskaityti negal.“

Taigi general-gubernatorius nori, kad žmonės, jei įteigstų kur atstatyti nuo vietų mokytojus, raštininkus ir tt. pirmiaus išdėstytų valdžiai savo reikalus ir išdėstę, lauktų valdžios sutikimo.

(„L. U.“)

Iš Latvijos.

Liepoju suareštavo revoliucionierių Cirkulą. Jį apskundžia už padėgimus ir išplėsimą dvarų.

Apšvietimo ministerija daleido privatiškose Latvijos mokyklose mokyti latviškąją kalbą, bet baigė tokias latviškas privatiškas ir valstiečių mokyklas, turės paskui laikyti maskoliškose mokyklose egzaminus maskoliškąją kalbą. Ant ministerių susirinkimo užgryta teipgi Varšavos universitete parengti katedrą lenkiškos kalbos ir literatūros, tuos mokslus profesorius galės skaityti lenkiškąją kalbą.

Iš Minsko.

Babruiskio tvirtinėj kariškas sudas už buntą, nusprendė ant pakorimo 8 kareivius. Pakarti juos nepasisekė, kadangi revoliucionieriai juos išvedė iš kalėjimo.

Pružanoj, Gardino gubernijoje savo atstovų į provincijališką konvenciją išrinko savo rabiną.

Iš Lietuvos.

Po lenkmečio, tuojuo po 1863 metų, katalikams teip pat ir stačiatikiams, vedusiems katalikes, buvo ligšiol ginama turėti valdžios vietos

ir nepriimama tarnauti policijos valdybose. Dabar, rašo laikraščiai, toksai paliepiamas esąs panaikintas ir katalikams musų krašte vėl galima busią užimti valdžios vietos.

(„L. U.“)

Iš Gardino.

Gardino gubernijoje atsibuvo rinkimai delegatų į provincijos kongresą. Išrinko: 3 žydus, vieną katalikišką kunigą ir 4 dvarponius. Apie darbininkus ir kaimiečius žinių nėra. Gal jie visai nerinks.

Iš Kauno.

Valdžios Kauno mahometonams, netoli kapinių, daleido pastatyti mahometonišką mečetą (bažnyčią). Iki šiol jie Kaune neturėjo savo mečetos, nors čia yra keli šimtai mahometonų šeimynų.

Iš Kauno gubernijos.

Kauno gubernijos pradedamųjų mokyklų direktorį paskyrė šiuos lietuvių mokytojai: Martyną Simonaitį (į Vyžonų), Juozapą Tvardauskį (į Kupiškį), Ignatą Kolosauskį (į Pabaiską) — Ukmergės apskrityje; Juozapą Gvilidį (į Čepėnus), Augustiną Jakucionį (į Gulbinus) — Panevėžio apskrityje, ir Praną Daugirdą (į Padubysį) — Šiaulių apskrityje.

(„L. U.“)

Iš Gruzdžių, Šiaulių apsk.

Čia buvo apsilankę skaityditojai su savo pulkininku. Buvo suaukta valstiečių sueiga. Ką valstiečiai išsitarė, kas nemalonu pulkininkui, jis tuojuo ir reikėjo: „ogi nagaika!“ Visus senosius viršininkus vėl paliko valstiečiai. Už monopolį, kurs stovėjo užkalts, gruzdiečiams reikėjo užmokėti 800 rublių. Su valstiečiais kareiviai elgėsi labai nežmoniška. Suimtų esa 12 vyrų. Suimtuosius, sako, labai primušė. Kareivių žmonės bijo pikčiau negu juodasimčių.

(„L. U.“)

Iš Šiaulių, Kauno gub..

Švietimo ministerija uždarė mergaičių gimnaziją. Kiek vargo, kiek rupeščio turėjo šiauliečiai, iki ministerija leido jiems įsikurti Šiauliuose tą seniai geidžiamąją mokyklą mergaitėms. Jau keletas metų, kaip tenai buvo išguldomas mokslo. Visa gimnazija buvo laikoma šiauliečių, ne vyriausybės, lėkėmis. Taigi iš to jau galima spręsti, kaip ten reikalinga buvo tokia mokykla. Teip, norint įsikurti mokyklą, reikia laukti metai ir daugiau, iki iš vyriausybės pareina leidimas, bet užtat uždaryti jau leistajai mokyklai užtenka vyriausybės ir keliato dienų!

Visos mokytojos ir mokytojai pasiliko be vietų. Mokslo vyresnybė liepusi išmokėti jiems metų algas, žinoma, iš šiaulėnų, kuriems atimta mokykla, kišenių. Ministerija pradžėjusi mokytojoms kitur vietas. Kasin, kaip pažūrės į jas tie tėvai, kurie turi vaikus tose mokyklose, kur tokios mokytojos ir toki mokytojai bus naujai paskirti? Teip pat idomu, kaip šiauliečiai elgis dėl mergaičių gimnazijos uždarymo. Juk pasiliks be mokslo su

viršum 300 mokinių, kurioms sunku, labai sunku, dėl daugelio priežasčių, patekti šio metu į kitas gimnazijas.

Mūsų kraštui yra teip pat nemaža nuostolio. Ir teip mes mažai teturime didesniųjų mokyklų, ypač mergaičių mokyklų, o čia ir tos uždarinėjamos.

„L. U.“

Iš Kuršėnų, Šiaulių apsk.

Pas mus iš aplinkės suėmė apie 75—85 žmonės. Suimdami, smarkiai apkulė ir nuvežė į Šiaulius.

I Kuršėnų buvo neseniai atvažiuavę ir Kauno gubernatoriaus. Ko jis čia buvo atsilankęs, nėra žinios. Jisai buvo vienas, be kareivių; nieko pikto nepadarė. Pavartytjie pirma iš vietų rusai, raštininkas ir mokytojas, vėl atgal sugrąžinti.

„L. U.“

Iš Kalvarijos, Telsių apsk.

9 d. vasario vėl mus buvo aplankęs skraidytojų būris. Krėtė tuos, kurie ir pirmiau buvo gaudomi. Krėsdami, neįmoniška elgėsi ir visiems daug išgąsčio pridarė. Įremdami į krutinę durtuvą, klausinėjo, kam yra ginklai ir gaudomieji žmonės. Sakant: „nežinau, nemačiau“ — kancėliai mušė. Vieną vaikį net buvo su savim išsivežę ir saikino, gaudindami prielupis, bet nė iš jo, nė iš kitų nieko neišgavo. Išvažiavo, nė vieno nesusėmė.

„L. U.“

Iš Užvenio.

Užėjo į Užvenius dragunai ir pareikalavo trijų žmonių. Vienas, Višinskis, buvo tada šaukėnuos, jo neradę, dragunai pradėjo mušti jo patį, nors jį sakė, kur išvažiuos jos vyrai; paskui pašaukė rinktinį Merkelį ir tą tuojau išplakė. Išjodami, išakė sodikiams, kad ant rytojaus tris įšiekomuosius žmones pristatytų į Užventį. Tie žmonės išsislapstė.

Užventyje suėmė 13 žmonių. Kaikuriuos primušė. Visus suklupdė ir reikalavo, kad užmokėtų 900 rublių už monopolį.

„L. U.“

Iš Pumpėnų, Panev. apsk.

Dragunų skraidytojų būrys, kaip paduoda „L. U.“, neaplenkė nė Pumpėničių. 1905 metų 23 d. gruodžio, atvyko dragunai ir ėmė medžioti prakilnesniųjų mūsų valstaus vyrų. Suėmė provokatorių Antaną Laurynaitį iš Smilgelių sodžiaus. Krečiant elgėsi ne visai padoriai, bet vogti čia nieko nevalgė — mat, krečiama buvo diena.

Suėmė Laurynaitį, nusidangino į Vaičiūnų. Čia suėmė ukininką P. Vaičiūnį. Abu — Laurynaitį ir Vaičiūnį — nuvežė į Panevėžio kalėjimą.

Trims sanvairėms praslinkus, vėl atvyko kareiviai. Šiuo žygiu suėmė Pumpėnų miestelio aptiekių Feldmaną, ukininką Jankevičių, K. Gabrieluną ir daugiau kitų. Visi dabar sėdi Panevėžio kalėjime, nežinodami, nė kada paleis, nė už ką ištikrųjų juos kaltina.

A. Beršt.

Iš Panedėlio, Ezerėnų apsk.

Sausio mėnesio gale, skraidytojai kareiviai čia išstovėjo apie 3 dienas. Buvo daromos kratos ir suimama žmonės; kratos darė vienas tikėtai su urėdinkais Panedėlio pristovas; suėmė penkis vyrus; vieną iš jų greitai paleido.

Tuo patim metu kareiviai krėtė ir emė žmones Skapiškio aplinkėse. Suimta šeši vyrai; vieno iš jų, Kreipšnio Indūros, kareiviai apgriovė namus. Įdomu, kad penkis iš Skapiškėnų suėmė per ve-

stuvės, lengvai atskirdami „suintinuosius“ nuo „nekalbėtojų“. Krėsdami, žinoma, nežmėrė apžiūrėti dešrų su kumpiais ir mušė žmones. J.

„L. U.“

Iš Ezerėnų.

Čia kasdien iš viso apskrėčio atvyksta daug vyrų su visokiais skundais ir įdavamais. Jų niekas neprašo ir neklaušia, bet jie patys, norėdami pasiteikti prieš vyriausybę, lyste lenda jai akysen. Daug kas, turėdami pyktį, įduoda visai nekaltus žmones. Šitie skundikai savo melais daug pikto daro visam apskrėčiui. Tų nenaudėlių neapkenčia visas apskrėtytis; iš jų tyčiojasi ir Ezerėnų žydėliai. Jiems būtų pravartu ir daugiau kas....

A.

„L. U.“

Iš Kalvarijos, Suv. gub.

Čia sėdi dabar apie 160 žmonių, vadinamųjų politiškiųjų „nusišėdėlių“. Kasdien atgabenai kareiviai po keliatą naujų, gerokai apdaužytų ir be jokio tardymo ir teismo deda kalėjimui vienam-trims mėnesiams. Dauguma iš suimtųjų nė nežino už ką juos paėmė. Vienus apkaltina tuojau, kiti gi ir 2 mėnesius praseidėję — nežino nė už ką kaltinami, nė kiek teks sėdėti. Prokuroro draugas kiekvienam buvo pažadėjęs neveliau kaip du mėnesiai nuo suėmimo, pasakyti, už ką kaltinamas; bet tie prizadai ir pasiliko prizadais: daug yra tokių, kurie jau ir po 2 mėnesių yra atsėdėję, bet apkaltinamojo akto vis dar neturi. Nemaža yra tokių, kurie paskirtąjį laiką jau yra atsėdėję, bet dabar dar ilgiau liepia patupėti, arba kaikuriuos šaukia į Suvalkus, tenai tardomi busių.

Visi politiškieji nusikaltėliai, 26 d. vasario, išsiuntę gubernatoriui reikalavimą, kad tardytų tuojau suėmus, ne po 3 mėnesių, kad suėmus du mėnesius būtų teismo nusprendimas ir kad tolesniai pasilikti tokie pat valgis, koks buvo duodama mėsedžio metu; jeigu to reikalavimo nenorėtų išlaikyti, visi esą pasiryžę iki kovo 2 dienos badauti — visai nieko nevalgyti. Tokiu būdu, mat, priverčiama kartais vyresnybė išpildyti, kaikuriuos kalinių norus. Teip pat buvo visi aną mėnesį pasiryžę badauti dėl Grigaičio ir kitų Prienuose suimtųjų; išgirde, kad šitiedu nebūna mirčia baudžiamai, vėl pradėjo valgyti.

23 d. vasario, iš Kalvarijos išvarė į Suvalkus šiuos vyrus: 3 Dambrauskus, 2 Adamavičius, Lastauską, Jurkšaitį, Luobikį, Sergijų Matulaitį ir Pr. Parsaitį.

Visi politiškieji turi išrinkti iš savo tarpo komisią, kuri rūpinasi visų reikalais. Susipratę jie žmonės atsiunčia į kalėjimą pinigų, mėsos, duonos ir t.t. Išrinktoji komisija neturintių šepia maistu ir pinigais, nes valdžios duodamuoju maistu nevisi gali misti. Ne vien tik menkos čia mitybos; kalėjime visiems begalo ankšta, siaura vietos: kambarių tėra 23, kalinių gi sėdi iš viso, su kriminalais — 260 žmonių; labai truksta oro ir šviesos.

Priešpiet ir popiet leidžia pasivaikščioti. Vaikščioti galima visiems vienu būriu. Bevaikščiojant, kyla visokių kalbų ir ginčų. Atsiranda nevienas, kur yra daugiau pramokytas ir apsišvietęs. Jie pasako kitiems, mažiau žinantiesiems, kas dabar dedasi mūsų krašte ir kitur; apsaiko apie kitus laimingesnius ir liuosiusius kraštus. Iš jų

kalbų daug ko mes pramokstame ir nemažai pasinaudojame. Po kiekvieno pasivaikščiojimo sugrįžtame į savo lindyne kaskart via kiek daugėliau išmąnydami. Dabar daug kuris ukininkas valstietis mano, kad kalėjimas jiems yra tikra mokykla; joje ne tik patys daug ko pramokėję, bet, sugrįžę namon ir kitus galėsią pamokyti. Patys valstiečiai dabarties mato, kad ir jiems reikalingos yra sąjungos, kad ir jiems reikia vienyties į būrius, nes šiaip negalima esą išrinkti nė gero valto, nė ko gero nutarti apie valstiečių ir savo reikalus. Kalėjimas neapjaukia žmogui proto ir minčių laisvės, bet visai priešingai: norint atitrauktas iš žmogus nuo paprastojo amato, norint nykti ir neramu, bet dvasia, budama liuosai, augstai skrajoja padangėse.

Taigi, kalėjimas, politiškiųjų dvasios nenusišėdina, bet ją dar sustiprina, dar didesnę pasisąscentimo meilę sukelia jų širdyje eiti, kaipėjus, pradėtojų keliu, iki atsieksiant galas. Kalėjime, susirinkę kruvon, kartais net užmirštame savo vargus ir rūpesnius: apie viską gana karštai pasikalbame ir pabaigusius savo kalėjimą draugus išlydime, dainuodami laisvės dainą.

Politiškieji Kalvarijos kaliniai padavę valdžiai šiuos reikalavimus:

1) Kad būtų paleisti visi, atsėdėjęs jie savo laiką (dabar nepaleidžia, kad ir kam jau pasibaigia tas laikas).
2) Kad tuojau būtų atsiųsti nusprendimai (dabar yra daug tokių, kur sėdi jau daugiau kaip mėnuo, nusprendimo gi jokio neturi).
3) Kad būtų leidžiama visiems matytis su artimaisiais giminėmis (dabar tas ginama).

4) Kad valgis gavėnioje būtų duodama be pasninko. Tuos savo reikalavimus kaliniai paturi badavimu. Atsisakė emė valgi vasario 17 (kovo 2) d. Badausią, kol general-gubernatoriui neįsipašildis jų reikalavimų. „L. U.“

Iš Udrijos, Kalvar. apskr.

19 d. vasario, pirmadienio vakarą, iš mūsų valstiečių atbraudė 6 kareivių vežimai, vedami vieno oficio ir lieptu žemsaigio Kasperavičiaus. Paėmė į kalėjimą A. Krutulį iš Butrimiškių kaimo. Jį kaltina už tai, kad jis Suvalkų general-gubernatoriui parašęs prašymą, išrodymas nekaltę dviejų iš to paties kaimo suimtųjų ukininkų, Galvelio ir Pankos. Suimtas A. Krutulis yra 3 kurso mokytojų seminarijos mokinių. Jis vaikas romaus budo ir, rodosi, niekam negalėjo sudrumsti vandens.

Tą patį dieną suėmė ir A. Geniušą, 3 kurso Veiverių seminarijos mokinį; jis yra Panemuninkų valstiaus, Dibėnų kaimo.

„L. U.“

Iš Vilkaviškio, Suv. gub.

Vilkaviškio kalėjimas pilnas prigrustas žmonių. Kareiviai jodo po Vilkaviškio apskrį ir suima daugybę nekaltų žmonių. Teip, 19 d. vasario, visai be jokios suprantamos priežasties suimta du Veiverių seminarijos mokinių — K. Stebulis ir M. Klimavičius. Kareiviai, suėmę, atgabeną juodu į Vilkaviškį ir įdėjo į kalėjimą. Nežinodami, ko iš jų kareiviai nori ir kaip ilgam laikui juodu patupdė, abu tuodu mokinių kreipėsi į Vilkaviškio žemsaigį viršininką, kad jiems pasakytų, už ką juodu

kaltinami. Viršininkas atsisakė, kad paleistų parėjęs nuo Suvalkų general-gubernatoriaus; bet kada tuodu vaikinių pareikalavo paties po paleipimo, viršininkas jiems nieko neatsakė. Tokiu būdu visas dalykas nemaž nepaaiškėjo ir tuodu mokinių tebesėdi kalėjime.

„L. U.“

Iš Marijoniškių.

(Ištrauka iš laiško).

Nors dar nieko nėra laimėta, bet jau Lietuvos liaudis daug yra atsiaminusi. Neminiu čia apie darbus mūsų jaunuojuomenės praeitos vasaros, ypač rudens, kaip jaunuojuomenės būriai, apsiginklavę su revoliuciais Browningo, po 80 ir daugiau, dienoms ir naktims naikino valdžios istaigas, sudaužė visuos bažnytkiemiuose monopolius, išdraskė, arba sudegino knygas ir popieras valstiečių raštyne, išvarinėjo vaikus ir uždarė pradines mokyklas po kaimus ir bažnytkiemius, nuginklavo ir išvijo žemsaigius iš Bartininkų, Keturvalių, Glizų ir Pilviškių, kėlė po bažnytkiemius demonstracijas su raudonomis vėliavoms ir laikė prakalbas, kalbino neit vestuvėse susirinkusiems po kaimus ir proklamacijos buvo dalinamos dovanai, mokėsi ukininkai iki šiol buvę neįsmokėję (čyžė, padumė ir ugniava). Kalbose oratoriai kurstė žmones, kaip įmanant ginkluotiesi ir rengties prie kruvinos revoliucijos. Per mitingus ir vestuves rinko pinigus pirmukui giukli, ir teip žmonės buvo sujūdę, kad namieji, ar išiejoje, seni ar jauni, kalbėjosi tarp savęs tik apie revoliuciją, jini judėjimą; suėgose tarp jaunuojuomenės jau negirdėt linksmų ir romantiškų dainelių, bet tik „Marselietę“ ir kitos graudžios revoliucinės dainos; žodžiu sakant, viskas ir visur atsiaminė, žmonės nuiludę, laukia kasdien vis aiškesnių apreiškimų. Bet ir valdžia, nors jau visai sutruknėjus, teipgi nemiegojo, gausiše ir kimšo į kalėjimus veiklesniusius mūsų brolius, prisamdė žandarų ir daugybę šnipų ne tik po miestus, bet ir ant kaimų, davė manifestus ir išgalvojo ciecorystės „dumą“, pagerino buvį kareivį ir gėdžia, kaip įmanant, prastę buvį savo ant toliaus, bet nežinia, kaip tas jai pavyks. Kaip matyt iš paskutinių nusidavimų, valdžia paėmė sau tikslu naganėdint žmonių reikalavimus kulkoms ir nagai koms. Man rodosi, kad toks valdžios pasielgimas negali gerų vaisių atnešt, nes jis gesina ūgį, apliedamas kerosin. Naumiesčio pavietė žmonės iki šiol miegojo, bet štai atleido kazokus, kurie baltisai su žmonėmis pasielgia, gauda kasdien po kaimus žymesnius vyrus ir baltisai suplaka, kad pusgyvis į kalėjimą kems. Tų šeimynų vaikiai ir ant rankų nešiojami, jeigu augs, tai augs kerščiui savo kraugeriams. Dabar patys nežinom, ko sulauksim. Girdim, buk didži miestuose Rosių pralošę revoliucijonieriai, bet matyt ir žinioms bevisada galima tikėti.

Nors iš to trumpo aprašymo galitė supratst mūsų likimą praeito laiko, o ateitis ir mums patiems tamsi....

Žinomas.

IŠ AMERIKOS.

Didžiųjų širdis.

NEW YORK. Ant susirinkimo „Institute of Social Service“, prezidentas institu-

to Dr. Strong laikė kalbą, kurioje išreiškė, jog jis girdejęs daugelio kapitalistų išreiktą nuomonę: jog geriau esą duoti darbininkus užmūsti, negu rengti įtaisus jų gyvasties apsaugojimui. New Yorke kas dieną užmuša po 9 ypatais, kurias, prie geresnės tvarkos, galima apsaugoti nuo nelaimių. Pereituose metuose, kaip Dr. Strong išreiškė, 25000 ypatų likosi užmūstų, apie kurių užmūšimą publika nėko nežinojo. New Yorkas esąs tikra žmonių skerdynė.

Nelaimė kastynėse.

FAIRMOUNT, W. VA. Centurij anglių kastynėse, 22 d. kovo, atsitiko baisi dujų eksplozija, kuri išgriovė kastynių olas. Dirbo olose 150 darbininkų, iš jų daug liko si užmūstų. Kastynių savininkai garsina, jog 10 darbininkų likosi užmūstų, 75 truksta, kurių gal didesnė dalis likosi užmūstų, 25 ištraukė iš olos sunkiai sužeistais.

Dvi patys milijonierius.

NEW YORK. Likosi čia suareštuotas bankierius ir savininkas geležies krantuvių, milijonierius Thomas W. Kiley. Jis apkūstas už dvi patystę. Turtingam mat ne pakanka vienos moterės. Jis teisinasi, kad turi pakakti pinigų užlaikyti dvi šeimynas. Apie tai nieks, turbūt, ne abejoja, bet tiesos dvi patystės nedaleidžia.

Paskendo laivas.

MARBLEHEAD, MAS. Netoli nuo čia paskendo laivas „Lady Antrine“. Laivas perskilo pusiau ir nugrimdo. Ant jo buvo 5 ypatai, ir jos be abejonės prigirė. Vilnyšmetė ant kranto du prigriusį jūrininkų kum.

Paskendo laivas.

BOSTON, MAS. Netoli nuo čia, išplaukęs ant jurių žvejojti laivelis „Marry M. Young“ paskendo. Buve ant jo penki žvejai ne sugrįžo ant kranto. Gal jie prigirė.

Sniego lavina.

SILVERTON, COL. Nusiritusi nuo kalno sniego lavina užbėrė Mountain Queen kastyne. 20 darbininkų, dirbusių kastynėse, laimingai pabėgo. Tokia jau lavina užbėrė Shenandoah kastyne. Čia 12 kalnakasių likosi užmūstų.

EREMITE, COL. Winfield distrikte, nusiritusi nuo kalno sniego lavina užmūšė mažiausiai dešimt kalnakasių.

Nelaimės ant geležinkelio.

ST. PAUL, MINN. Netoli Duncome, ant Illinois Central geležinkelio, pasażierinis traukis susimusė su tavoriniu. Prie to vienas geležinkelio tarnas likosi užmūstas, o daug pasażierių tapo sužeistų, bet, kaip sako, mirtinai sužeistų nėra.

Gaisrai.

DENVER, COL. Dirbtuvėse Western Candy Co. užgimė gaisras, kuris pridribo nuostolių ant 200000 dol.

Explozijos.

CEDAR FALLS, IA. Gazo dirbtuvėse atsitiko čia baisi eksplozija, kurios du darbininkai likosi užmūsti, o vienas mirtinai sužeistas.

IŠ DARBO LAUKO.

In anglekasių Irvin aplinkinų. Anglekasiams Irvin'o aplinkinėse pranešta, jog bus laikoma konvencija kovo 27

Irvin, Pa., visi užprašyti atsiųsti delegatus ant konvencijos, nežinint ar priguli prie unijos ar ne, visi galį atsiųsti po kelis delegatus iš vieno kasyklų, nors tose aplinkinėse neprigulėtų prie unijos. Mes tikimės iškovo- ti unijos algas jums kaip ir kitų vietų auglekasiams. Sau- kit susirinkimus prie mainų ir nebijokit nūstoti darbo, nes kaip iki šiam laikui, jei darbdaviai išvays nuo darbo už unijos reikalus, tai mes už kiekvieną užtarsime, gausi- me darbą kiekvienam, nes anglekasiai susivieniję ir dirba po tiesoms unijos. Per- kraustymas nieko nekaštus, tik darbuokitės labai unijos ir permainingum išlygų. Ge- plozija, kuri išgriovė kasty- nių olas. Dirbo olose 150 darbininkų, iš jų daug liko- si užmūstų. Kastynių savi- ninkai garsina, jog 10 darbi- ninkų likosi užmūstų, 75 truksta, kurių gal didesnė dalis likosi užmūstų, 25 iš- traukė iš olos sunkiai sužeis- tus.

A. A. Appanaitis.

ISELIN, PA. Darbai eina čia gerai, dirba kiekvieną die- ną.

BUTLER, PA. Darbai eina čia gerai; dabar stato dar kelias naujas dirbtuves ir reiks dar daugiau darbinin- kų. Iš kitur pribuvę darbi- ninkai greitai čia gauna dar- bą.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

Iš Courtney, Pa.

Yra čia poras anglių kasty- nių.

Vienas lietuvis, D. Lekavi- čia, turi savo namą, groceriją, o ant viršaus svetainę mitin- gam. Aplinkinėse fabrikų nėra, vien kastynės minkštų anglių, prigulinių Pittsburg Coal Co. Stubos kompani- jos, pusiau sugriuvusios. Lie- tuvių kožnoj pečiai rasi po 2, 3 ir daugiau šeimynų. Iški- tur atvažiuos lengva rasti lietuvių: kur ant yardo yra daug tuščių bertainių, kur girdėt rėkavimai, ten lietu- viai myli. Aplinkinėje yra jų apie 300, tarp jų yra visokių, yra ir gerų tautiečių, tik to- kių mažai. Yra tokių, kurie nežino kuom jie yra; yra ir vadinanti savę laisvamaniais, bet ištikro nežinanti, kas yra laisvamanysta, jiems ne rei- kia nė laikračių nė knygų, ne priguli prie organizacijų. Daugelis mano, kad svar- biausia žmogaus pareiga yra girtuokliauti, mušti, palei- stuvianti. Per porą metų kasyklose ir ant geležinke- lių užmūšė daugiasiaisi lietu- vių. Kadangi jie ne turi pi- nigų, ne priguli prie organi- zacijų, nieks užmūstų į gyve- nimą ne nori įsileisti, tai, kompanija kunas išveža ir nežinia kur, palaidoja.

D. Lekavičia, norėdamas pagelbėti savo broliams, sten- gėsi sutverti kokią nors pa- selpinę draugystę. 1903 m., 20 gruodžio likosi sutverta tautiška draugystė po var- du: broliškos pagalbos L. Dar- bininkų; jis ir svetainę duo- davo už dyką; draugystė ta- turi apie 50 sanarių. Ku- pa S. L. A. turi 28 sanarius. Šimet, atsiradus daugiau ge- rų tautiečių, pradėjo veikti ant lietuviškos dirvos, net du sykiu parengė visuome- niškus susirinkimus su pra- kalbomis, kad sušelpiti mūsų brolius, kovojančius už lai- vę Lietuvos. Susirinko visai mažas skaitlius. Pradėjus kalbėtojams aiškinti netiku- mą caro valdžios, carberniai pradėjo šaukti: „Ką caras tau padarė, kam tu jį nieki- ni? Caras yra labai geras, tik lietuvisai neklusos, tai ca- ras ir baudžia!“ Po prakal- bų pradėjo išmėlinėti, buk minėta draugystė priėmė so- lovėlių tikėjimą.

8 d. balandžio čia bus tau- tiškas organizacijų susirinki- mas Lietuvių Ukešų Klubo ruimuose, dalyvaus: Lietu- vos Suv. Dr. tės, Susivieny- jimas Lietuvių Amerikoje ir Teisybės Mylėtojų Dr. tės. Ge- rai būtų, kad visi sanariai šitų organizacijų susirinktų, kad atsivestų po kelis nau- jus sanarius, kad susirinkę neužmirštų apie reikalą vie- nybės, kad atsimintų apie re- voluciją Lietuvoje, kankinti- nius, moksląsivius ir kitokius mūsų reikalus.

Švento Kazimiero, dieną praleidom roda ramiai, bet apie aukavimą tą dieną pini-

24 d. vasario minėta drau- gystė parengė balių su pra- kalbomis. Ant ballaus bu- vo užmąnyta paaukauti revo- lucijai. Surinko \$15.05. Pi- nigai yra skiriami L. S. P. D. 18 d. kovo turėjome bertaini- nį mitingą. Suvedus ballaus rokundas, pasirodė pelno \$52.90. Pirmėdis užmanė nors pusę to pelno paskirti sušelpimui už Lietuvos laisvę kovojančių, bet iš pulko pra- dėjo šaukti: „vai-ai! vai-ai! revoliucijai! ir revoliucijai pi- nigų! ir pinigų! Tą pinigų negauna prasti darbininkai, tik ponai“. Rėksmas pakilo tarp smarkus, kad pirmėdis negalėjo toliau kalbėti ir iš- aikinti dalykų stovį. K. Mikeliūnas kalbėjo, kad rei- kia sušelpiti kariaujančius už laisvę. Ir vėl išgirdome šauksmą: „vai! vai! mes jau davėme, tegul kiti duoda“. Sumanesnieji, manydami, kad nieko negadarys, turėjo nutilti. Mat šaukantieji aukavę laikę prakalbų po 5 centus, tai mano, kad jau daug davę, aukavę po 5 dol. ir dar noriai aukauja.

J. Stasiukelis.

Iš Worcester, Mas.

Čia žmonelės juda, kruta, kiek gali, bet vaisių darbo ne matyt, kadangi vaisius darbo naikina mūsų dvasiškasis piemenėlis, kuriam rūp ne labas jo ganomų avelių, bet jų vilna.

Susiorganizavo čia pašelpi- ni draugystė 18 d. vasario, bet iš 40 prisirašiusių sana- rių liko tik 25. Daug mat buvo pašauktų, bet mažai li- ko išrinktų, kiek liks ant to- liau, sunku įspėti, nes ausinė padeda viską griauti (gali griauti tik tarp nesuipratu- sių, neturinčių savo nuomo- nių. Kol žmonės neturės su- pratimo, vis atsisars norinti gerą darbą griauti. Hero- stratų niekur ne truksta, ten jie išnyko, kur žmonės Hero- stratų liovėsi klausę. Rd.).

Čia susiorganizavo koks ten „Alyvų Kliubas jaunų merginų lietuvių“. Iš to galima tik džiaugtiesi, jeigu ir merginos organizuojasi, jeigu bunda iš miego. Tasai Kliubas 28 d. balan- džio rengia balių revoliucijos nandai. Tai ne paprastas atsitikas, kad moterys ir mer- ginos nori pralenkti vyrus. Argi jos daugiau savo širdy- se turi tėvynės meilės už vy- rus? Gėda būtų vyrams, jei- gu juos svarbesniuose dar- buose moterys ir merginos pralenktų! Galima vien gei- sti, kad pasirodę su prakil- niais savo merialais moterų „Alyvų Kliubas“ laikytųsi ir augtų, kad ne apilstų besi- darbuodamas tautos labui, kad jo vedėjų nenugadintų ir ne atšaldytų iš pradžių ne pasisekimai ir neprilankumai vyrų, žinoma, mažai savo pa- reigas kaip lietuvių supran- tančių. Minėto Kliubo sa- narės čia jau pasidarbavo, gaila tik, kad Kliubas teip vėlai susiorganizavo. Mergi- nos, prigulinių prie Kliubo, tobulinasi lietuviškoj kalboj.

8 d. balandžio čia bus tau- tiškas organizacijų susirinki- mas Lietuvių Ukešų Klubo ruimuose, dalyvaus: Lietu- vos Suv. Dr. tės, Susivieny- jimas Lietuvių Amerikoje ir Teisybės Mylėtojų Dr. tės. Ge- rai būtų, kad visi sanariai šitų organizacijų susirinktų, kad atsivestų po kelis nau- jus sanarius, kad susirinkę neužmirštų apie reikalą vie- nybės, kad atsimintų apie re- voluciją Lietuvoje, kankinti- nius, moksląsivius ir kitokius mūsų reikalus.

Švento Kazimiero, dieną praleidom roda ramiai, bet apie aukavimą tą dieną pini-

gū tautiškiems reikalams užmiršome. Daugeli mat nu-gardino mus kunigo pamok-lai. Bet ant takti, kunigėlis mat pats nežino, ką pliauš-čia.

Parmelis.

Is So. Chicago, Ill.

Darbai eina čia gerai, kas nori darbą gauti, tas gali gauti.

Čia lietuviškų karčiamų ir mėsinių ytyčių yra gana. Tie vi-si vertingos užsilaiko iš dar-bininkų lietuvių, bet jie, tu-rėdami daugiau, nieko gero neveikia tautos labui. Jie suorganizavo parapiją ir ku-nigą gavo, o dabar su kunig-u iš vien laikydami, teip kaip traukia, iskrato parapi-jonų kešenių teip, kad nelie-ka nieko pagerinimui buvio. Nežinia, ar ilgai žmonės mie-gos. Yra čia ypatingi ir su progresyviškoms nuomonėms, bet tiems sunku ką veikti vi-suomenės labui, kadangi jie ne randa parėmėjų. Pas-mus žmonės pradeda po biskį susiprasti. Susipratusių šir-dyse yra jau sąjaušmas bro-liams darbininkams.

Skaitydami laikraščiuose, kaip Lietuvoj kazakai elgiasi su mūsų broliais ir eserimis, ir musikiškai pradėjo aukauti po biskį pinigų revoliucijos labui. Sv. Juozapo Dr-tės sanariai buvo nusprendę pa-aukauti \$30.00 kovojančioms už laisvę Lietuvos, bet ku-nigas tuos Dr-tės sanarius per-kalbėjo, sakdamas, kad yra geriau gėlbėti kritusių dušias, negu likusius. Tie kunigė-liai paklausė ir permėnė sa-vo nusprendimą; atėmė auką nuo gyvų ir atidavė kritu-siems už laisvę Lietuvos. Tie pinigai eis per kunigo ran-kas.

Nežinia, ar mūsų kunigų lenkai papirko, ar jisai už-miršo, kas jis yra, bet nedė-lioje išsiveržė iš burnos mūsų kun. Petraičio, išsipykė sru-tos ant S. L. A. Visą pa-mokslą pasakė, keikdamas apšviestus žmonis, buk tie krododiliai žmonių protą pra-rija, daug žmonių atitraukia nuo aukų šv. bažnyčiai. Jis mat nežino, kad kunigus jau nuo seniai vadina žmo-nės krododiliais. Paskui kalbėjo, buk S. L. A. sana-riai yra ubagai dvasioj, nors Jezus laimino ubagus dvasioj. Ant galo pasakė, kad ne vie-nas ne dalyvautų gegužio 27, apvaikščiojime S. L. A.; kas dalyvaus apvaikščiojime, tai tas neragaus šventų sakra-mentų ir bus prakeiktas ant visados (Klitus baidus — ora pro nobis! Matyt nuo Kraučuno pasimokino. Rd.). Žmonės išėjo iš bažnyčios, vieni vadino kunigą nesu-prantantiu, o kiti sakė: Jėgu neturėsime \$5.00, tai ir teip negausime šv. sakramen-tų, nors ir ne dalyvausime tautiškaime apvaikščiojime. Tokia jau mat taisybė pas-mūsų kunigus: ant baltaus parengto jų naudai tai per pamokslą priverčia ir atšuo-nių-desimčių metų bobutes eiti ir dalyvauti ant baltaus su visais jaunausiais, kad tik pinigų ištraukti iš kešenių, o ant apvaikščiojimo S. L. A. ir pasirodymo svetimtau-čiams; kad mes esame ne už-migę, tai mūsų kunigas su savo ilgais skvernais nori ap-supti visus, kad ne vieno lie-tuvio ne matytų svetimtau-čiai.

Mes, South Chicagočiai, ap-šaukiame todėl savo kunigą lietuvišku išgama.

Pamokslą girdėjęs.

Is Turners Falls, Mass.

Čia buvo lietuviška Švento Petro ir Povilo Dr-tė, bet praslinkus 2 metams, tapo ji

išdraskyta, kadangi nesielgė, kaip reikia. Mat sanarys draugystės, Kazimieras Pam-palas, išbuvo draugystėj per 3 mėnesius ir pasimirė Tuka-bery ligonbutyje. Mes, gavę pe vėlai žinią, negalint su-spėti su laidojimu ir dėl ne-turtinumo draugystės dalei-dome palaidot ten, kur pa-simirė, nes geriau tuos pini-gus pasiųst velionio moterei ir vaikams Lietuvoj. Bet ant pirmo susirinkimo ne buvo nutarimas užbaigtas, nes vie-ni škyrė iš kasos velionio pa-veldėjams \$25.00, kiti \$50.00. Negalėdami susitaikyti, ati-dėjom viską ant toliau, nes-tą dieną kilo mūsų tarpe ne-sutikimai už pakalbinimą prigulėt draugystei prie Su-sivienijimo, kas kur nori: ar prie tautiškojo, ar prie ry-mionų. Dar buvo įnešta, kad tik \$2.00 būtų išmokama kas met už kiekvieną sanarį iš draugystės kasos, o extra mo-kešius reiks patiemis užmo-kėt. Nutarti to ne buvo ga-lima, susirinkimas pasibaigė be nutarimų. Rugpjūčio mėn. buvo rinkimas komiteto per-slaptus balsus. Viršininkui iš-rinko p. A. Zelianį. P. A. Zelianis prezidentaujant, nu-tarė buvo išsiųsti \$25.00 posmeritinės Pampalo mote-rei, bet praėjo ir 4 mėnesiai, o pinigų neišsiuntė. Paskui vieni kiti pradėjo kalbinti, kad ne reikia visai siųst pi-nigus, kadangi Pampalas ne buvo pilnu sanariu, o konsti-cijoj pasakyta, jog jeigu ne išbuvo 6 mėnesių sanarys mirty, tai draugystė iš kasos turi išmokėti ne daugiau kaip \$50.00. Per karštą pa-sidarbavimą naujo komiteto, neišmokėta posmeritinė vėlio-nio Pampalo. Ant galo net užsi-gynė, kad manę skyrė laiška parašyt velionio moterei. Iš pradžių nieks nesipriešino apart 3 draugų, bet paskui keli sanariai dėl tų suktybių išstojo iš draugystės. Potam prezidentas dar sykį sušaukė privatišką susirinkimą, su-drutino draugystę, o atsisa-kiusius išbraukė iš draugy-stės, bet ant sekančio susirin-kimo ir ištikimi sanariai ne atėjo. Komitetas, pamatęs, kad draugystė griuva, liku-sius kasoj \$120.00 išsidalino: pilnai atsime tie, kurie ne buvo skolingi daugiau kaip už 6 mėnesius, iš seniau iš-stojusių pinigų likosi išmo-kėti visi kiti; iš atsisakiu-sių atidavė visiems, kurie ten buvo. Tuli sanariai pradėjo šaukti, kad pinigai turi but išmokėti visiems sanariams. Kilo vaidai. Likę pinigai pasiliko pas kasierius, nežinia, kur juos padės. Aš užsimi-niau, kad priderėtų iš tų pi-nigų paaukauti kiek revoliu-cijos reikalams, bet buvusių prezidentas atsakė: jog jo pa-tį ir vaikai tai revoliucija. Tuom tarpu prieš tai, kada neseniai iš Lietuvos pribuvęs Bernotas pasakojo, kaip ten dabuojasi Social-demokra-tai, kaip dauž monopolius, vaiko valdžios tarnus, atima pinigų iš pačių ir monopo-lių, tai buvęs draugystės pre-zidentas peike Bernotą, kad jis išvažiavo ir prie tos kovos neprisidėjo, sakė, jog pats važinotų, jeigu ne turėtų pa-čios ir vaikų. Taigi kalboj pasirodė mylėtojų tėvynės, o elgiasi visai priešingai, tasyk pati ir vaikai yra revoliucija.

K. P. Šimkonis.

Is St. Clair, Pa.

Kovo mėnesį keli lietuvių susirinko pas Antaną Dedu-laitį ir kalbėjomės apie mūsų tėvynės reikalus. Tautietis Dedulaitis, ilgoje kalboje, aiškino mūsų brangios tėvy-nės padėjimą, ragino dėti au-

kas sušelpimui mūsų brolių, kovojančių, aukaujančių gy-vastį už laisvę mūsų tėvynės. Išklausė kalbos, mes sudėjo-me, kiek galėjome, sušelpi-mui revoliucijos Lietuvoj ir nutarėme pereiti per Lietu-vių gyvenimus ir rinkti au-kas. Aukų rinkėjai rado ge-rus tautiečius, kurie noriai aukavo ir pagyrė mūsų už-manamą, bet buvo ir tokių, kurie revoliucionierius išva-dino vagimis ir žmogžudžiais, duodančius aukas išvadino kvailiais (kvailiui mat visi protingieji rodo si ne pilno proto). Netruksta mat čia neišmanėlių caro garbinto-jų.

7 d. kovo atkako iš Miners-villės kunigas Dargis ir su-saukė žmonių susirinkimą apkalbėjimui parapijos rei-kaus. Kunigas kalbėjo apie savo reikalus. Kalbino dėti aukas bažnyčiai, jų surašinė-jimui į išduosės knygetes, bet ne visi davėsi prikalbėti. Kunigas norėjo sutverti pa-rapiją, jeigu lietuvių nesib-gailės pinigų. Nors čia visi lietuvių katalikai, bet ne vi-si jie tamsūs, daugelis jau nesiduoda į slastus įtraukti. Čia yra daug lietuvių prigul-lingių prie kitų parapijų, tai ne nori dvigubai mokėti.

Pasibaigus mitingui, tuli sumanėniejie lietuvių už-manė rinkti aukas sušelpimui revoliucijos Lietuvoj. Kunig-as Dargis ant to užnamo atsakė, kad reikia aukauti, bet ne sušelpimui tų, kurie su ginklu eina prieš vadžią, bet, girdi, reikia aukauti su-selpimui mokintojų, kurie negauna algų užtai, kad ne-nori mokyti maskoliškai; au-kauti, girdi, sušelpimui žmogžudžių tikėjimas ne do-leidžia. Kaip gi tuos kovo-tojus galima žmogžudžiais va-dinti? Greičiausiai ant to-kio vardo užsipelno valdžios tarnai. Lietuvoj su valdžia kovoja juk katalikai ir jie kovoja vien už savo tiesas, o juos skerdžia, persekloja caro tarnai. Kovojanči už Lietuvos laisvę ginklus var-toja vien atsigynimui, o už-puolikai, žmogžudžiai, plė-šikai yra vien caro tarnai ir jo kareiviai.

Darbai šitose aplikinėse ne labai gerai eina, kompanijos labai darbininkus skriaudžia. Revoliucijos reikalams su-dėjome \$8.50, nuo to atsitrau-čia 10c. persiuntimo kaštų, likusius \$8.40 siunčiame „Lie-tuvos“ redakcijon ir prašome perduoti Social-demokratų partijai.

Aukų rinkėjas.

Is Lawrence, Mass.

Darbai eina čia prastai, dar-bas čia sunku gauti.

11 d. kovo atsituvo Šv. Pranciškaus parapijos susirinkimas. Mitingą sušaukė kunigas Jasaitis. Suėjus žmonėms, pradėjo kalbėtis apie parapijos reikalus. Kun. apreiškė, jog užsimokėję po 25 dol. nereikalauja dešim-tukų mokėti, surinkti gi de-simtukai turi eiti ant įtaisy-mo visokių reikalingų daiktų. Vienas iš susirinkusių pa-klausė dar, ant ko turi eiti pinigai surinkti už šilubus, krikštus ir laidojimus miru-sių, bet kunigas atsakė, kad tie dalykai ne priguli parapi-jai. Prasidėjo ginčai ir ap-kaltinimai. Vienas iš susirinkusių užmetė kunigams netvarką parapijose, rengimą muštynių, kaip tai atsitiko Chicagoj kun. Stepanavičiaus bažnyčioj. Kunigas Jasaitis atsakė, kad muštynes kelia atskalučiai, nors čia visi žno-me, kad atskalučiai neina į bažnyčią, tai jie ir muštynių kelti negal. Tą žmogelį grei-tai apmaldino. Paskui rinko komitetą, bet kunigas pasa-

kė, kad tą daro tik kaip malonę parapijai, kadangi jis vienas ešas parapijos val-dona, komitetų vyskupas ne-daleidžia. Kaip gi jis, rodo-si, gali nedaleisti? Juk baž-nyčios statytos ne už jo, bet už žmonių sunkiųjų uždirbtus pinigus. Liudnā labai, kad žmonės dar nesupranta, sa-vo bažnyčias padovanoja vys-kupams, kurie paskui žmo-nėms ant sprando dar už jų aukas jodinėja, už nieką savo geradėjus laiko.

Paskui kunigas apreiškė, kad yra dar 11 tūkstančių doliarų bažnyčios skolų, už kurias kas metas reikia mo-kėti 5% palukėnų.

Ar ne laikas mums susi-prasti. Mes daug turime vi-sokių reikalų, bet juos aplėi-dome, iki šiol statojme vien bažnyčias, bet jos, nors už mūsų pinigus statytos, yra ne mūsų, bet vyskupų, kurie mus už nieką laiko. Už mi-lionus doliarų pristatėme airiams vyskupams bažnyčių, o pats neturime nė vienos mokyklos, per tai ir stovime žemiau už kitas tautas.

Pilnas parapijonas.

Is Scranton, Pa.

18 d. šio mėnesio atsituvo lietuviškos švento Juozapo parapijos susirinkimas baž-nytiniam sklype. Buvo at-siūstas vyskupo airių kunig-as išklausti parapijonų skundą ant kunigo Kaupo. Balsuojant parapijonams už kunigą ir prieš jį, du karčia-mninkai ir keli grūnoriai pa-siliko kunigo pusę, kiti visi suriko vienu balsu, kad ku-nigo Kaupo nereik ir kad jis kuogreičiausiai iš čia išsine-sintų! Airių kunigas to vi-so išklaušė ir pasakė, kad vyskupas atsiųs kitą geresnį kunigą.

Teipgi parapijonai užpyko ir ant dūdorius už neklusai-mų parapijos nutarimo. Pa-rapijonai mat nutarė vienu balsu, kad dūdorius neturi tiesos vargonuoti per mišias, bet jis ant to nutarimo ne paisė ir tokiu būdu nužudė šiltą vietą ir 50 doliarų mė-nėsinių algos, apart jos be-veik kitą algą gaudavo už vi-sokius patarnavimus. Mat žmogelis nežinojo Amerikos tiesų, kad parapijonai turi tiesą jį pavaryti! Dūdorius, ne išmanydamas, kaip at-keršyt komitetui, sumislįjo nors gerai išplusti, išvadino

parapijonams už neklusai-mų dūdorio vadovo. Išvadino parapijonus nesu-prantantiems Amerikos tiesų, tamsunais, ištvirkėliais. Ku-nigas, girdi, yra gana geras! Ant to viena moterėlė pus-balsiai atsiliepė ne garsiu balsu: „plemeny, eik kiauilių ganyti į Lietuvą, o ne žmonių mokyti“. Ir daugiau mote-riškių girdėt buvo keikiant kunigą už toki gaudų pa-mokslą! Kun. Sedvyčio zo-džiai teip lipo prie žmonių širdžių, kaip žirniai prie sienos. Kunigas Kaupas gra-žiai gyveno su parapijonais, kol ne pastojė turčium. Mat juo žmogus turtingesnis, juo yra niekesnis. Parapijonai, aukaudami pinigų, užaugina sau priešą, kuris juos išne-kina už kruvinai uždirbtus skatikus.

Sekretorius.

Is Clevelando, Ohio.

Čia lietuvių yra pusėtinai burelis, bet jie išsisklaide, terp jų nėra sanarys. Pas-kutiniuose laikuose, besidar-buojant bureliu sumanėnių tautiečių, be abejonės, pasi-seks juos suvienyti.

Kelios sanvaitės atgal su-sitvėrė Jaunuų Lietuvių Klubas, bet kokių vardu bus pavadintas galutinai, da ne-nuspręsta. Minėto klubo uždėtojai turi gerus mierius. Reikia geisti, kad kuo dau-giausiai sanarių prie jo pri-gulėtų. Klubas nori įreng-ti knygyną, išsiųstyti laik-raščius, rengti pakeliamus protą pasikalbėjimus, kon-certus ir tt. Dabar Klubas turi 19 pilnai užsimokėjusių sanarių. Išrašymas kaštuo-ja vienas doliaris.

Kuopeš sumanėnių tau-tiečių užsimanė perstatyti po vėlykų veiklą „Ponas ir Mu-žikai“. Salė jau paimta ir ro-lės išdalytos. Taigi Cleve-lando lietuvių griebiasi pra-kilnesnių darbų. Ir su au-komis tėvynės labui neatsi-lieka. Nedėlioje, 18 kovo, susirinko burelis jaunų vai-kinų pas tautietį J. Korfų apvaikščioto Juozapo var-dus. Pasiūskius dabartinį Lietuvos padėjimą, sudėjo re-voliucijos naudai per krikš-tynas pas A. Senkų \$1.80. Paskui dar paaukavo trys draugai ir viena mergina, ne-buvę ant susirinkimo \$10.85. Lietuviai noriai aukavo (iš-skiriant kelių, kurie negalėjo suprasti reikalo aukų). Au-kos tapo įduotos J. Garmui pasiųsti „Lietuvos“ redak-ci-jon. Paskirtos jos L. S. D. P. kaip labiausiai veikian-čiai revoliucijai labui.

Atitraukus 12c. pasiunti-mo kaštų, siūnciu \$10.73.

J. Garmus.

Is North Fond du Lac, Wis.

Šitas miestelis apgyventas vokiečių ir prancūzų, terp jų yra ir mažas burelis lietuvių. Jie išsimėtę po miestą, neturi nė jokios draugystės, kadangi jų yra ne daug.

19 d. kovo, kadangi yra čia keletas Juozapų, kėlėmė vardus. Besilinksmin-da-mi, kalbėjome apie kovą mu-sų brolių tėvynėj su netiku-sio caro tarnais. Vienas už-manė sudėti kiek aukų kovo-jantiems už laisvę ir geresnį būvį mūsų tėvynės. Susirin-kę tam pritarė ir sudėjo \$2.35. Pinigus siunčiame „Lietuvos“ redakcijon, pa-skiriame juos revoliucionie-riams ir prašome pasiųsti kur reikia.

Darbų čia yra visokių. Vieni dirba ant Illinois Cen-tral geležinkelio, ne trūksta ir dirbtuvių. Kas nori dirbti, darbą gauna. Ir iš kitur pribuvusiam nesunku darbą gauti.

Jonas Lab.

Kun. Stepanavičia pro-vą pralošė.

Kun. Stepanavičia, klebo-nas Apveizdos Dievo parapi-jos Chicagoje, vardu Chica-gos katalikiško vyskupo, skundė Mikolą Jurgaitį, tos parapijos kasierį, už \$162.88 surinktų bažnyčioje pinigų, ir kunigui neatiduotų. Jur-gaitis darė, kad jis turi pi-nigus parapijos Apveizdos Dievo, kurios yra kasieriumi, ne kunigo ir už juos atsako prieš parapiją, ne prieš ku-nigą ar vyskupą. Kunigas da-rodinėjo, kad bažnyčia yra vyskupo savastis ir tie pin-i-gai yra surinkti bažnyčioje, tai jie priklauso vyskupui ir Jurgaitis turi juos atiduoti kunigui kaip vyskupo agen-tui.

Sudas negalėjo tos provos sudyti todėl, kad kunigas, įleškodamas nuo parapijos pinigų, kuri yra korporacija, turi savo charterį, skundžia ne parapiją, bet Jurgaitį, ku-ris ne kunigui ne vyskupui niekuom nėra kaltas, ir todėl provą atmetė. Nors tie pini-gai yra pas Jurgaitį, bet jis už juos atsako prieš parapi-ją, kurios yra kasieriumi, ne prieš kunigą ar vyskupą ir neturi tiesos niekam kitam jų atiduoti, kaip tik tai pa-rapijai. Kunigas, norėdamas juos gauti, turi skųsti pa-rapiją, ne Jurgaitį, bet ar ir nuo parapijos galės gauti, teip pat nežinia.

Jeigu parapija ne būtų in-korporuota, ne būtų turėju-si charterio, tai kunigas bu-tų galėjęs visus parapijos pi-nigų kolektočius ausodyti į kalėjimą už prisavinimą bažnyčios turto, vien tik tas charteris kasierį nuo kalėji-mo apsaugojo.

Is Boston, Mass.

Mūsų draugystė Šv. Petro ir Povilo seniai jau paskyrė Lietuvos reikalams 100 dol. Vėliaus, ant užnamo kun. J. Žilinsko, kad pašvesti tau-tos labui vienos dienos uždar-bų, sanariai sudėjome \$64.00, išviso \$164.00. Dasižinojė, kad centrališkojo revol. šelp. komiteto kasierius jau yra po kaučija, išsiuntėme tuos pinigus ant p. T. Dudo var-do. Iš tų pinigų \$100.00 skyrėme demokratų partijai, \$27.00 Mok. Dr. ir \$27.00 ant dabartinio agitacijų į rankas vieno tautiečio Lietuvoj.

Draugystės Sanarys.

Is Waterbury, Conn.

18 d. kovo, per J. Straka-laičio sunaus Erniko krikšty-nas, p. Pet. Bekeraitis už-manius ir pasiūskius, kad be-silinksminanti svečiai neu-mirštų ir kovojančių brolių už Lietuvos laisvę revoliuci-onierių, sumezdami bent po našlės skatikelį, visi, (apart vienos moterėlės) sutiko ir su-gumė iš viso \$6.25, kuriuos skiriam L. S. D. P. Siunčia-me „Lietuvos“ redakcijon.

P. Bekeraitis.

Is Spring Valley, Ill.

Per vardus Juozo Rak-šos, susirinkę mes lietuvių užsimanėme pažymėti tą die-ną aukomis sušelpimui re-voliucijos Lietuvoj. Surinko-me \$1.75. Rodo tai ne daug, bet kad terp susirinkusių bu-vo žmonės visokių nuomonių, tai daugiau surinkt ne buvo galima. Pinigus pasiuntėme „Lietuvos“ redakcijai.

Aukautojas.

Atsakymas Šimkonui.

P. Šimkonis visai niekina čianykščius lietuvių, geru, sulyg jo nuomonės, yra tik jis pats. Ar ištiko teip yra? Čia buvo susitvėrusi pašel-pinė draugystė, žinoma baž-nytinė. Tas jam labai ne patiko, jis niekino draugystę, kad jai užkenkti, tvėrė prie-šingas organizacijas (Kokias? Gal jos visai ne kenkė bažny-tinei draugystei, jeigu kito-kius turėjo mierius? Vien su vienokiais mieriais organizaci-jos gali kenkti viena kitai. Rd.). Ilgai kovojo su mums, bet mūsų vienybė pavertė į niekus jo besistengimus. Bet tie erziniai išdavė blogus vaistus, daėjo iki to, kad lietuvis lietuviu ne norėjo ant gatvės pasitikti. Ant galo turėjome išsikirstyti. Tame p. Š. yra ne be kaltės ir dar jis per laikraščius nie-kina kitus, vadina juos išga-moms, kad jam ne duoda au-kų. Bet čianykščiai lietu-viai ne duoda aukų ne sušelpimui revoliucijai, tik Šim-

konui, o tas ne tą patį reiškia.

Porą sanvaitių atgal susi-rinkome pas vieną lietuvių už-baigt pereitį atsitikimų rei-kalus. Buvo pavadintas ir Š. Buvo užmanyta, pabai-bus šiuos reikalus, dėti au-kas sušelpimui revoliucijos. To vienok negalima buvo pa-daryti, kadangi be maž ne užgimė pestynės. Jeigu Š. toks mūsų draugas, tegul sau vienas į darbą įsijasi. Dabar mes rengiamės dėti aukas su-selpimui revoliucijos ir orga-nizuoti draugystę be Šimko-nio. Gal geriau seksis.

Zilanas.

Talpiname šitą atsisauki-mą todėl, kad iš vieno apkal-tinimų nieks negali spręsti, reikia išklausti ir apkalinti-tos pusės. Turime vienok pridurti, kad darbas ant tau-tos labo nesiremia ant besil-niekimo ypatų, tautai ypa-tos ne rupi, bet vien darbai veikiami. Todėl šiom kar-tu užbaigiamė visus savitar-pinius apskaitinimus Šimko-nio ir jo priešų. Remiant raštus ant besiliekinimų, galima niekintiesi ir per išti-sus metus, o laikraščius skaitytojai visgi nežinos, keno yra teisybė. Iš tokių raštų niekam ne gal but naudos.

Red.

Ar Hautiesi?

Artojas, Nr. 7 „Lietuvos“, pagarsino, jog randa neatsa-kančių rupintiesi toliau svar-biu (tai ne teip labai svar-bus) dalyku, kad Amerikos liaudės surašuose lietuvių turėtų atskirą rubriką (tas būtų svarbiu, jeigu Amerikos liaudės statistika būtų ran-kose sumanių, apšviestų žmonių, dabar gi sukaity-mais užsiima politikieriai, ku-rie visai nesupranta svarbu-mo statistiškų žinių. Rd.). Artojas sako, kad jo užma-nymas ne randa pritarimo todėl, kad dabar visi užimti vien revoliucija Lietuvoj. Man tas išrodo kitaip. Jei-gu didesnis lietuvių krutėji-mas, juo tankiau rengiami susirinkimai, tai atsiranda tankiau proga apkalbėti vi-sokius reikalus (o ar rašantis ne matė Philadelphiaj, kaip susirinkimose reikalai buvo atliekami? Apkalbame visur svarbiausius reikalus, kada-ngi ir apkalbėjimai sunaudo-ja žmonių pajėgas, tai maž-moziais nėra kada užsiimti. Dabar gi ištikro svarbiausias mūsų reikalas yra revoliuci-ja. Prie to reikia kreipti vi-sas mūsų tautos pajėgas. Rd.). Aš ant draugystių su-sirinkimų stengiausi viršiniu-kams įkalbėti užsiimti tuom reikalu, bet įkalbinėjimai nerado pritarimo. Kadangi dabar kova už Lietuvos lais-vę sutraukė mus į vienybę (čia rašėjas klysta, tos vieny-bės kalb prima ne buvo, nė-ra ir dabar. Rd.), 30 Phila-delphios draugystių nutarė-me veikti, kas bus galima, dabar galia prisijusti pritari-mą 30 draugystių. Geriau būtų, vietoj atsiakyti nuo to svarbaus darbo, paraginti dar sykį visuomenę užsiimti tuom svarbiu klausimu ir pa-tį darbą stumti pirmyn, o gal išto bus geresni vaisiai.

J. Butkis.

Ar gaila man?

Kad gniauzia širdį, kaip replėmis, sunkus nuliudimai, kad balsus nerjy mastis, kaip slogutis troškina, kad neap-tariami geismai, kaip kirmi-nas kibžda krutinėje, kad verziastis iš akių gali asara atminimų, šėdu kur užkam-pyje tamsiame, ir panėręs galvą ant kumščio, priverčiu darbuotis. Paveikslai yvai-rūs prabėgusių dienų, kaip

veidrodžio stikle, atsimuša prieš vėles akis. Štai trys metai, papuošti rubais paviršutiniu ramumu, slepianti savyje baisią vidurinę kovą, slenką palengva ant suolo Ž. seminarijos. Atjaučiu regis iš naujo tą neišpasakytai kankinantį iš pradžių vieno-dumų gyvenimo, tą absoliutišką išsivadėjimą savo valios, tą ant galo keistai - despotišką reikalavimą vergiško lenkimo galvos ant kiekvieno žingsnio prieš perdėtinius. Drebu, atsiminęs tą baime, kokią jaučiau, neb'radęs — „Tėvynės Sargų“ arba kitų nekaltų knygelių, paslėptų geriausioje, rodo, vietoje, o vienok atrastų rupestro kuno. Kristijono, inspektoriaus Ž. S. Gabumės atjies-kojimo paslėptų lietuviškų knygelių kun. Kristijonui gali užvydėti dagi karščiau-sias randosius. Ašaros rieda, atsiminus atsiminimui-mą su mūrais Ž. seminarijos mokslo draugų, pragyvenu-sių juose 2—3 metus, o nu-kentėjusių vien tik už prisirišimą prie savosios kalbos. Šiurpuliai ima, pamislyjus, jog mylis savo kalbą (žinoma lietuvišką, nes mylis lenkišką yra tobulu) auklėtiniis yra laikomas akyse kun. Kristijono už mokytinį abejotino pašaukimo, auklėtiniis gi aiškiaus išreiškiąs meilę savo-sios kalbos, žadinąs tautišką susipratimą sandraugose mažiau tesusipratusioms, at-vair išmetinėjąs paikystę iš-tautėjusių išgamų, kurių skaitlių padidino uolus trūsas s. inspektoriaus, tiesiog yra skelbiamas už neturintį nė krislėlio pašaukimo ir pa-vojingai ateityj labui bažnyčios. Neilgai tokie auklėti-niai užsilaiko Žemaičių semi-narijoje, seneliai inspektoriaus atidaro jam duris išeiti lau-kan.

O laikai, laikai! Ar gal-liuos aš jus? Ne. Gailiuosi vien tik linksmy dainų, ku-rių skambėjimo neįveikdavo nutildyti nė vikrumas tėve-lio inspektoriaus, nė jo ru-pestingai tėviškas kenkimas mylėtojams dainų. Nežiurint ant yvairių kliučių, ke-blomų, gemančių iš rupestin-gumo tėvuko, mūrai Ž. sem. drebėjo, dreba ir drebės nuo pulkių linksmy lietuviškų dainų. Užmigo amžinu mie-gu tėvūnys inspektoriaus, daug laiko praslinka, įvyks daug atmainų, o skardūs balsai auklėtinų Žemaičių semi-narijos nepaliaus skambėję, bet kasmet stiprės ir klausas jų ne vienas pasijus esąs lietu-vin.

Gineitis.

NAUJI IŠRADIMAI.

† „Therapeutiskas Institu-tas“. Vienoje pagarsino, kad pasisekė išrasti gerą vaistą nuo kraujinės ligos. Bando-vonės parodė, kad įėjusius vaistą, liga laike 24 valandų prapuola. Vaistą stengiasi kuogreičiausiai į visas aptie-kas išsiuntinėti.

Nauji Rasztai

Kun. M. Moravski. Išva-karės gret Lemano ežero. Ver-tė Gerulis. 172 pusl.

Yra tai Nr. 1 šių metų ku-niųjų išleidžiamos „Dirvos“. Šitas raštas parašytas lenko, kun. Moravskio, žinomo len-kiškoj literaturoj tikėjimisk-o raštininko. Čia yra pa-sikalbėjimai apie tikėjimisk-us dalykus. Ką tikėjimisk-ais klausimais užsiima, ras čia daug iš to atžvilgio aiški-nimų, žinoma, kaip juos meg-sia aiškinti kunigai.

ŽVĖRYS IR ŽMOGUS.

Pagal Schmel'į.

Apvalias išaugas ant aržuolų lapų ir ki-tokius sugadindamas augmenų daro mažas ga-liasinius vabalas.

Girinės skruzdėlės. Šiltose, saulėtose dienos, girinių skruzdėlių skruzdėlynuose visi jų gyventojai kruta, bruzda. Tąsyk terp rausvai rudų mažų skruzdėlių, neturinčių sparnų, atsiranda ir tulas, nors mažas, skait-lius didesnių sparnuotų. Tai jaunos pataitės ir patinai. Jie pakyla į orą ir nulekia. Į koki laiką, palakstę, sugrįžta. Patinai, pa-prastai, greitai gaista, pataitės gi rengia sau naujus skruzdėlynus arba sugrįžta į senąjį. Neturintios sparnų skruzdėlės yra neišsivys-čiusios gerai pataitės, jos negali dėti kiauš-i-nių, negali padauginti veislės; tos be sparnų skruzdėlės yra vien vergės darbininkės, ko-kios yra ir bičių darbininkės.

Su pagelba savo tvirtų žandų darbinin-kės skruzdėlės atlieka visus darbus skruzdė-lyne: vienos, iš spyglių, smulkių šakelių ir kitokių medžių dirba lizdą, taip sakant, mie-stą — skruzdėlyną su daugeliu kanalų ir da-lių; kitos nešioja mažiutėlius, pataitių padė-tus, kiaušinėlius, iš jų išsivysčiusius kirmi-nus ir grumulus, klaidžiai vadinamus skruzdė-lių kiaušiniiais, iš vienos vietos į kitą, kad turėtų pakaktinai šilumos ir drėgnumo; ki-tos velka kokią pagautą vabalą ar kirmingą; kitos medžioja girioj ant vodingų medžiams vabalų, lipa ant medžių, ypač ant jaunų ugių, kur yra smulkus vabalėliai vadinami skruzdėlių karvėmis, laizo nuo jų kunų sal-dzius syvus.

Rudoji girinė skruzdėlė naikina daug vodingų vabalų, todėl skruzdėlės reikia lai-kyti naudingais sutvėrimais. Todėl negerai daro tie, kurie naikina skruzdėlynuose skruzdė-lių grumulus. Skruzdėlių grumulus, pa-prastai vadinamus skruzdėlių kiaušiniiais, renka maistui, laikomiems namuose, giedan-tiems ir kitokiems paukščiams ir augina-moms ant laugų auksinėms žuvytėms.

DALIS IV.

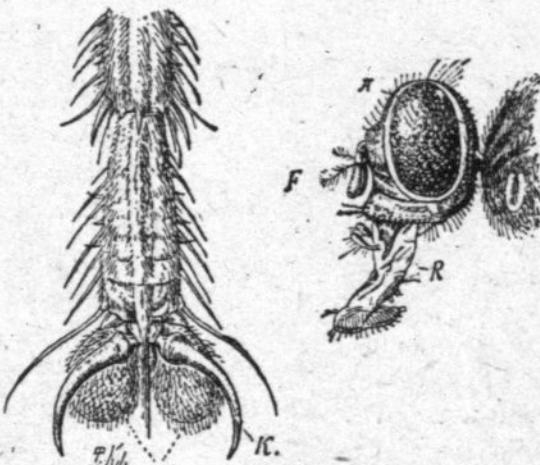
Dvisparniai vabalai.

Snukio dalys duriančios ir čiulbiančios, tveria dudelę. Pirmutiniai sparnai plėviniai su retoms gyslutėmis. Užpakaliniai sparnai negerai išsivystę, tveria priesparnius.

Naminė musė turi 6—8 centimetrų il-gio.

Naminė musė gyvena drauge su žmo-nėmis. Pamatinė parva musių — palša. Ant krutinės yra 4 juodi dryžiai, pilvas iš viršaus turi juodus šlakis, apačioj — gel-svus.

Savo dviem sparnais musė lakioja gana greitai. Užpakaliniai musių sparnai persi-keitę į du mažus, pavidale spilkos buoželių, priesparnius.

Kairėje pusėj — koja musės. Dešinėj pusėj — galva. K — žnyplės. H — paduškaitės. A — akis. F — useliai. R — snukutis.

Musių kojos ilgos ir su jų pagelba jos gali gana greitai bėgioti. Musė teipgi gali tupėti ir bėgioti net ant tokių kietų daiktų kaip langų stiklai, net ant lubų, kadangi jos prie kojų turi dvi drėgnas paduškaites (H), esančias tarp nagelių paskutinio kojų sanario, kurioms prisitūbia prie stačių sienų.

Vos pastato ant stalo žmonės valgius, ant jo tuojaus renkas išančios kambarį musės. Kaip musės gali teip greitai pajus-ti, kad valgis jau ant stalo, ar jos tą mato su savo didelėmis akimis (A), ar pajunta su usais (F), to tikrai nežinome, o persitikrinti nelengva.

Savo panašiu į žiedų vyrukus snukučiu (R) musė čiulbia, kaip su dudelę, skystą mai-stą. Bet musės kimba į prie kietų valgių, kokių, rodosi, negali įveikti. Jos iš snuku-čio leidžia ant tokio maisto seiles, kurios su-tarpina kietą maistą, paveikslan, cukrų ir paskui savo panašiu į dudelę snukučiu čiul-bia antarpintą seilių kietą maistą.

Musės deda savo baltus kiaušinėlius vi-sokiose puvančiose medegose. Į 12 valandų iš jų kiaušinėlių išsivysto balti, bekojai kir-minai. Jie knisiasi puvančiose medegose ir joms minta. Į dvi savaiti kirmio oda atsilupa nuo kuno, pasidaro kieta ir padaro kietą dangtį pavirtusiam į grumulą kirmui.

Kirminai naminių musių, drauge su kirminais kitų musių, greitai išnaikina dau-gybę puvančių medegų, kurios be jų teip su-terštų orą, kad jame žmonės sunku but gy-venti. Apart to musės yra maistu daugeliui kitų naudingų gyvūnų, kaip antai, mažiems, naikinantiesiems vabalus paukščiams. Taigi aišku, kad net toki nenaudingi sutvėrimai kaip musės, gamtoj lošia gana svarbią rolę.

Mėsinė musė deda savo kiaušinius mė-soj ir suryje.

Palsoji mėsinė musė gimdo gyvus kir-minus, taigi kirminai išsivysto pirma negu musės paspėja padėti kiaušinius. Kirminai gyvena mėsoj ir kungose pastipusių gyvūnų.

Jaučių, arklų ir avių vabalai gyvena po oda, šnervėse jaučių, arklų ir avių, teip-gi arklų pilve.

Kandančios musės skaudžiai kandžioja gyvulius ir žmonis ypač vasaros pabaigoj.

Gilys ir sparvos dar skaudžiau vasaros laike kandžioja besiganančius galvijus.

Blusos, nors neturi sparnų, bet savo kuno sudėjimu prisitvirtina prie dvisparnių vabalų, todėl jas priskaito prie dvisparnių skyrus.

Vuodas turi 6 milimetrus ilgio, yra tai vienas iš mažesnių lakiojančių vabalų, gyve-nančių Lietuvoj.

Vuodas iš budo panašus musei, skiriasi tik savo uselių pavidalu. Vuodų patinai minta saldžiais žiedų syvais, pataitės gi min-ta krauju ir jos tai ypač vakarais ir naktims kankina žmonis. Tulos nasrų dalys išrodo kaip šepetukai; pataitės tais šepetukais pra-duria žmonių ir gyvulių odą ir iš žaidos čiulbia kraują kitoms nasrų dalims, persi-keitusioms į dideles tinkančias čiulbinui.

Vuodai geriausiai laikosi drėgnose vie-tose, ypač prie vandens, kadangi jų kirmi-nai ir grumulai išsivysto ir persikeičia van-denyj. Ir Lietuvoj daugiausiai vuodų buva prie prūdų ir balų. Kirminai vuodų plau-kinėja vandenį galva žemyn, iš vandens kyšo tik galas kvėpavimo dudelės; galas du-delės turi žvaigždutės pavidalą, pasidariusios iš neperšlampantių plaukelių. Viduryj žvaigždutės yra skytutė kvėpavimo dudelės, kurią gyvunas, jeigu reikia, gali uždengti. Grumulai vuodų teipgi plaukinėja ant van-dens paviršio, tik iš vandens kyšo ne vuode-gos galas bet galva, kadangi prie jų galvos yra dvi išaugos, kuriose yra kvėpavimo du-delės.

DALIS V.

Pusiaukietasparniai vabalai.

Snukio dalys duriančios ir čiulbiančios, tveria susidedančią iš sanarių dudelę. Abi-dvi sparnų poros kaip kada vienokios, kaip kada nevienokios. Persikeitimas nepilnas, taigi kirminas išpalengvo persikeičia į suau-gusį vabalą, grumulo formos nepereina.

Blakė turi kuną paplokščią, sparnų ne-turi, parva tamsiai ruda, todėl dieną gali slapstytis mažiausiuose plyšiuose. Nakti-mis blakės išlenda iš plyšių ir siurbia mie-gančių žmonių kraują. Snukis blakių tve-ria perskeltą dudelę, su juom ji perduria odą ir siurbia kraują, dudelė fa pritaikyta ši-mui tik skysto maisto, taigi žmonių kraujo. Bliurus kvapas, koki išduoda blakės, yra atsigyimo ginklu, juom blakės baido savo priešus. Tik užlaikant kvėpavimą švaru-ma, galima gyvenimą išvalyti nuo blakių, jeigu jos jame jau sykį atsirado.

Galvinė utėlė veisiasi galvoj nešvariai ja užlaikančių žmonių. Savo kiaušinius, teip vadinamus glindas, galvinė utėlė lipina prie plaukų.

Kuninė utėlė šviesesnės parvos, kiauš-i-nius deda siulose ir raukšlėse drabužių.

Augmenų amaro vabalas turi snukutį dudelės pavidalo, su juom čiulbia syvus iš jaunų augmenų lapų. Kartais šitie vabalai iščiulbia tiek syvų, kad jų užpultos augme-nų dalys nudžiūsta, o kaip kada nudžiūsta ir visos krumas. Perpusę pilvo pervirinti augmenų syvai išsina mažais lašeliais per užpakalinę skylę; tuos lašelius, kadangi jie saldūs, nulaizo skruzdėlės.

Tie amaro vabalėliai, koki ant augmenų pasirodo pavasaryj, išsivystę iš kiaušinių. Tai, paprastai, besparnės pataitės (uW). Tos pataitės gimdo gyvus vaikus, teipgi be-sparnes pataites. Tik rudenį pasirodo sparnuoti patinai ir pataitės (gW). Su sparnų pagelba jie nulekia nuo to krumo, ant kurio per vasarą gyveno besparnių šei-myna ir tokiu būdu kitur išplatina savo vei-slę. Sparnuotos pataitės deda kiaušinius.

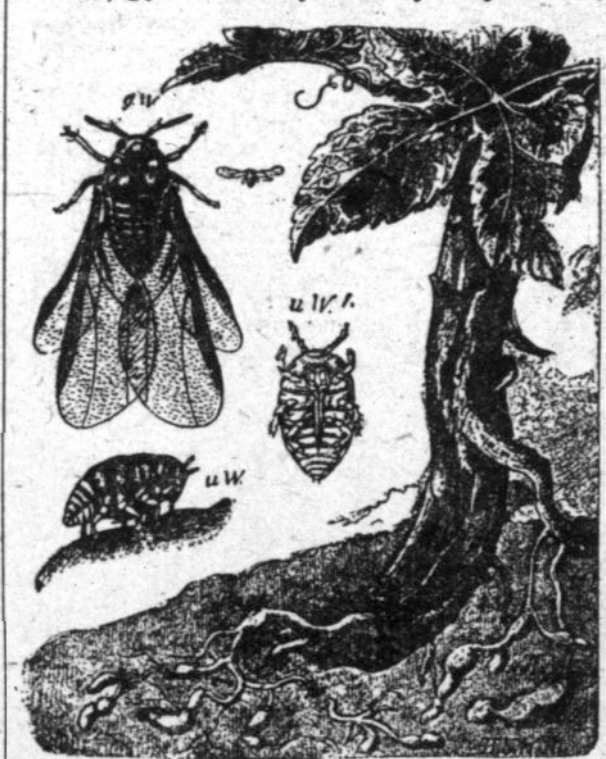

Kraujinis amaras. uW — besparnė pataitė. gW — sparnuota pataitė. RSt — dalis šakos amaro užpultos. BA — lizdas kraujinio amaro.

kurie nesibijo žiemos šalčių ir išbuva per žiemą, pavasaryj iš jų išsivysto besparniai vabalai.

Kraujinio amaro vabalai vieni iš vodingiausių augmenims. Juos todėl vadina kraujiniais, kad sutrynus, toj vietoj pasiro-do raudonas taškas. Kraujinio amaro vaba-lai gyvena ant obelių žievės ir iš medžio iš-čiulbia syvus. Nuo to ant kamieno ir šakų obelių atsiranda gumbai ir plyšiai (KSt) ir medis skursta ir ant galo su visu nudžiūsta. Kolonijos kraujinio amaro vabalų (BA) už-dengtos baltais punkeliais, susidedančiais iš vaškinių siulelių, kokius tie vabalai padir-ba. Ta vaškinė medega sunkiasi tarpais plytinių žiedų ir vabalams yra atsigyimo ginklu.

Filoksera dar vodingesnė augmenims. Filoksera į Europą prisigriebė iš Amerikos ir daugelį vietų suvisu išnaikino vynuodžių krumus. Besparnės filokseros pataitės (uW ir uW1) gyvena ant vynuodžių šakų ir iš jų iščiulbia syvus. Nuo to ant šaknų pasidaro gumbai, šaknyms nelstengia traukti iš žemės maitingas medegas ir vynuodžio krumas, negadamas maisto, nudžiūsta. Apart be-sparnių pataitių, vėliau atsiranda sparnuo-tos (gW), tos išlenda iš žemės ir nulekia to-liau ir tokiu būdu užima vis didesnius plo-tus. Išnaikinti tuos teip vodingus, daran-čius kas metai milijonus doliarų vertės nu-ostolius iki šiol nebuvo galima. Vienaitinis budas jų išnaikinimo yra — išdegti filok-seros užpultus vynuodžių laukus ir vietoj iš-degintų pasodinti naujus, ypač amerikoniškus krumus, kadangi tie nesibijo teip kaip europiniai ir ant jų skiepyti europinių skie-pus, kurie išduoda saldenses vnuogas.

Filoksera. uW ir uW1 — besparnės pataitės. gW — sparnuota pataitė. A — šaknyms vynuogių krumo su gumbais padirbtas filokseros.

isčiulbia syvus. Nuo to ant šaknų pasidaro gumbai, šaknyms nelstengia traukti iš žemės maitingas medegas ir vynuodžio krumas, negadamas maisto, nudžiūsta. Apart be-sparnių pataitių, vėliau atsiranda sparnuo-tos (gW), tos išlenda iš žemės ir nulekia to-liau ir tokiu būdu užima vis didesnius plo-tus. Išnaikinti tuos teip vodingus, daran-čius kas metai milijonus doliarų vertės nu-ostolius iki šiol nebuvo galima. Vienaitinis budas jų išnaikinimo yra — išdegti filok-seros užpultus vynuodžių laukus ir vietoj iš-degintų pasodinti naujus, ypač amerikoniškus krumus, kadangi tie nesibijo teip kaip europiniai ir ant jų skiepyti europinių skie-pus, kurie išduoda saldenses vnuogas.

Vabalai gyvenanti kartais ant vyme-džių krumų ir tulų kitų vaisinių medžių va-dinasi kirmelaitėmis. Meksike, ant aksti-nuotų kaktėjų krumų gyvena tokios kirm-laitės vadinamos košenilėmis. Iš šio žiovin-tų šitų kirmelaitių apturi raudoną parvą parvavimui visokių audeklų, teip vadinamą karminą.

DALIS VI.

Tiesasparniai vabalai.

Nasrai krutanti. Pirmutiniai sparnai išrodo kaipi priesparniai, kieti, užpakaliniai — plėviniai, suringuoti. Persikeitimas ne-pilnas, nepereina grumulų pavidalo.

Žaliasis žiogas turi 3 centimetrus arba 1 1/2 colio ilgio.

Kada laukuose arba girioj girdėt čirskė-jimas, tai čirškia patinai žaliojo žiogo. Tą čirskėjimą jie padaro, trindami savo kietus antsparnius į viens kitą.

Žalia, kaip žolės, parva žaliųjų žiogų saugoja juos nuo priešų, kadangi žolėse nega-lima patėmyti, o žaliejie žiogai gyvena žolėj ir krumuose.

Persikelia iš vietos į vietą žaliejie žiogai su pagelba ilgų ir stiprių užpakalinių kojų. Jeigu reikia daryti didesnę šuolį, pa-sinaudoja dar ir iš sparnų. Prie to var-toja tik užpakalinius sparnus; nevartojan-t, jie suglausti, sudėti kelis kartus ir uždengti kietais priesakiniais sparnais arba antspa-rniais.

Žaliasis žiogas maitinasi nevien lapa-is augmenų, bet ir mažesniais vabalais. Todėl tai žandai jo kramtanti, tvirti, raginiai.

Žaliasis žiogas. M — patinas. W — pataitė. E — kiaušiniai. 1—5 — visokių amžių kirminiai. (Toliau bus)

Sidabrinis kryželis

arba

DAILYDĖ IŠ NAZARĖTO.

APYSAKA EUGENIJAS SUE.

Vertė J. Laukis.

Ir Jėzus, nulenkęs galvą ant krutinės skausmingai žengė savo žygį vidų tylos ap-svaigimo ir nugasties, kuri pasekė jo prana-siškus žodžius. Lydauja kopė skardžia ga-tve vedančia prie Teismo Vartų, pro kuriuos reikia praieiti lipant ant Golgotos, mazo kal-nelio, stovinčio už miesto, ant kurio viršaus buvo pastatyti kryžiai pasmerktiems.

Genavaitė patėmijo, kad minia iš pirmo teip nedorai priešinga Jėzui, valandai žudo-mo prieinanč, pradeda atlikti ir apraudoti likimą aukos. Šitie nelaimingi žmonės, be abejoj, suprato, bet, ant nelaimės, per vėlai, kad jie duodami draugų varguolių ir nelai-mingųjų nukankinti, ne tik ką pasielkia be apgynėjo, bet dar savo begėdišku nedėkin-gumu užsaldė ateityje praklinas širdis, no-rinčias pasisvesti jų labui. Praėjus pro Tei-smo Vartus, jie ėmė lipti ant kalno Kalvari-jos. Šitas kalnas buvo teip status, kad Si-mėonas Cyrėnas, vis nesantis Jėzaus kryžių ir pats Jėzus, tankiai priversti buvo sustoti. Paskutiniam tarytum vargiai spēkos teliko uželti ant viršaus šito pliko kalno, ant kurio riogsojo apgalasti akmenys ir augo keli už-nykę laiskeliai žolės. Dangus buvo apsi-niaukęs tirštais debesiais; apsiniaukusi ir šermeniška diena metė kryž liudunom ant visų daiktų. Genavaitė savo dideliu nusit-ebėjimui pamatė ant viršaus Kalvarijos du kitus kryžius pastatytus šale rengiamoj pa-statyti Jėzui. Nusistebėjusi ji paklausė vie-no iš minios, kuris atsakė jai:

— Šitie kryžiai yra surengti dvim va-giam, kurie bus kryžiuojami sykiu su Naza-rėniečiu.

— Ir kam jie žudo tuos vagis sykiu su Nazarėniečiu? — paklausė vergė.

— Nes farižėjai, kaip žmonės teisingu-mo, išminties ir padarumo, sumanė, jog Na-zarėnietis net ir mirdamas privalo buti su nelabais niekšais, kurių draugystės jis laikė-si budamas gyvas.

Genavaitė atsigryžo atgal pažūrėti, kas tą sakė ir pamatė, kad tai buvo vienas žval-gų.

— O! beširdžiai niekšai! — manė ji — jie suranda budą Jėzui dąsiesti jo mirtį.

Romiškiems kareiviams, vedusiems jau-ną žmogų, paskui kurios sekė kas kartas vis tylenės ir liudnesnė minia, atėjus ant viršaus kalno Kalvarijos, kaip gi ir daktarui Boruchui, bankieriui Afnošui ir augstam kunigui Kaifošui, visiems trims pasigvėsu-siems matyti kančią ir myrį savo aukos, Ge-navaitė pamatė du vagius pasmerktus nu-kryžavimui, surištus ir apstotus sargybos; jie buvo pamėlynavę ir lankė savo likimo baimingai, su priemaiša silpno nūrisimo. Ant ženklo romiško oficio, vado sargybos, bu-deliai ištrankė du kryžius iš duobių, kuriose jie buvo įstatyti, ir metė juos ant žemės; pa-skui nūgriebė pasmerktinius, nors tie pludo ir priešinosi su atkaklumu, išvilko juos iš drabužių ir išplėtojo ant kryžiaus, paskui, kol kareiviai laikė juos ten, budeliai, pasi-mė ilgus vinis ir sunkius kujus, prikėlė prie kryžiaus, per kojas ir rankas, šitoms apgaile-tinus sutvėrimus, pėkiančius iš skausmo. Si-tuom istobuliuojam žiaurumo jie privertė jau-ną Nazarėnietį buti liudininku kančių, ku-ris jam pačiam reikės kentėti; taigi ak-tyvaizdoje kančių šitų dviejų bendrų baudos, Jėzus negalėjo susilaikyti nuo ašarų; jis už-siėmė rankoms akis kad nematyti šito skau-smingo vaizdo.

Nukryžiuos anuodu vagiu, budeliai vėl pastatė kryžius, ant kurių tie raizėsi ir vai-tojo, įkiso juos šep-teip į žemę ir apramstė akmenais ir pagaliais.

— Eikš, Nazarėniet! — tarė vienas bu-delių Jėzui, priedamas prie jo su sunkiu kaju vienoje rankoje ir keletu ilgų vinių ki-toje. — Eik šian gi! Ar mums prievarta ta-ve reikės imti, kaip tau draugus?

— Už ką jie gali rugoti? — atsakė an-tras budelis — ant kryžiaus rankas ištiesęs jautiesi sau teip lengvai, kaip iš miegų kad pabudęs raivaisi.

Jėzus neatsakė nieko; jis nusirengė savo drabužius, atsigulė ant myriškojo prietaiso, ištiesė rankas ir atsikreipė į dangų su akimis pilnomis ašarų.

Genavaitė pamatė čia du budelius atsi-klauptus iš šalių jauną Nazarėnietį ir us-itvėrusiu ilgų vinių ir kujų. Vergė užsi-merkė, bet ji girdėjo kurčius smugius kujų varančių vinis į gyvas mēsas ir du nukry-žiuotuosiu vagiu vis dar tebevaiojančių. Smugiai kujų nutilo; Genavaitė atidarė akis: kryžius, prie kurio jie prikėlė Nazarėnietį, buvo tik ką pastatytas tarp kryžių anų dvie-jų nukryžiuotų vagių. Jėzus, su vainiku erškėčių ant galvos, su ilgais kaštoniniais plaukais sulipsčius nuo kraujo ir prakaito ant smilkinų, su vaidu pajudusiu, perim-tu baltos kancios, su lupomis pamėlynavu-siomis, rodėsi jau mirstančių; visas jo kunas pasivėrė ant rankų prikaltų prie kryžiaus ir kojų, iš kurių sravėjo kraujas; jo rankos sustiro nuo smarkių mėloniškų traukimų, kuomet jo, pusiau sulinkę, keliai retkarčiais susitrenkė vienas į kitą. Genavaitė dabar išgirdo kuone mirstančios balsus dviejų va-gių, kurie, šnekėdami į Jėzų, sakė jam:

— Buk prakeiktas, Nazarėniet, tul Buk prakeiktas, kuris sakė mums, kad pir-mutinis bus paskutinis, o paskutinis pirmu-tinui. Matai, dabar mes nukryžiuoti, ku-mi mums gali pagelbėti!

— Prakeiktas buk tu, kuris sakei mums, kad tik tie, kurie serga, reikalauja daktaro: matai mus nesveikais — kur yra daktaras?

— Prakeiktas buk tu, kuris mums sakei, kad geras piemuo palieka savo kaimenę ir eina įieškoti vienos paklydusios avies: mes paklydome, o tu, gerasis piemeni, pavėdi mus į rankas budelių.

Bet ne vieni šitie niekpalaičiai žmonės buvo, ką tyčiojosi iš Jėzaus kančių, nes, baisinga kaip gali būti ir kam Genavaitė, rašydama šitą, su vargu gali tikėti, — daktaras Boruchas, bankierius Ainošius ir augstas kunigas Kaifosius, prisidėjo prie dviejų vagių užpildinėjimui ir dergdami Jėzų toje valandoje, kada jis rengėsi išleisti paskutinį savo kvapą.

— O, Jėzau Nazareniškasis! Jėzau Mesijau! Jėzau Pranaše! Jėzau Išgauntojam svieto! — tarė Kaifosius. — Kodėl tu neišpranašavai sau savo likimo? Kodėl pirma neišgelbėjai savęs, tu, kuris žadėjai išgelbėti svietą?

— Tu vadinišei sunumi Dievo, o dieviškasis Nazarenieti! — pridūrė bankierius Ainošius — mes patikėsime į tavo dangišką patį, kaip tu nulipsi nuo kryžiaus. Mes prašome tavęs tik šito mažo stebuklielio! Nulipk, sunau Dievo, nulipk gi! Ar gi tau geriau patinka drybėti prikaltu ant to medžio kaip pakinkiniam paukščiui ant kluno durių? Išsiluosuk, nes dabar tu gali pasivadinti Jėzumi nukryžiuotu, bet ne Jėzumi sunumi Dievo!

— Matyt, tu turėjai didelį užsitikėjimą ant Visagalinio! — tarė daktaras Boruchas — šaukis gi jo, tegul jis tave gelbsti! Jei jis tave saugoja, jei tu išliko esi sunumi jo, kodėl jis nepasinaudoja perkunų ant mus, tavo užmušejų? Kodėl jis nepermaino šito kryžiaus į rožių gulyklą, nuo kurios tu galėtum nulikti su garbe į dangų?

Šauksmai ir pajuokimai kareivių prisidėjo prie šitų netikusių išniekinimų farizėjų: staiga Genavaitė pamatė Jėzų pastirusį visais sanariais darant paskutinį pasistengimą pakelti savo kruviną ir sunkią galvą į dangų; rodosi paskutinis spindulius apšvietė jo dangišką išvydį; širdį plėšiantis nusišypojimas pasirodė ant jo lūpų ir jis pramurmėjo silpnu balsu:

— Mano Dieve! mano Dieve! susimylėk ant manęs!

Paskui jo galva nusviro ant krutinės, to draugo varguolių ir nelaimingųjų ir jis išleido savo gyvastį.

Genavaitė parpuolė ant kelių ir pasileido ašaromis. Šitoje valandoje ji išgirdo balsą užpakalį savaus šaukiant:

— O! šitai yra pabėgusi vergė! Aš tikrai žinojau, kad ją surasime eidami pėdomis šito prakeikto Nazareničio, kuriam jie ant galo padarė teisybę. Ink! jai! surišk rankas užpakalį! O, — šiuo kartu atkeršinsiu trigubai!

Genavaitė atsigryžusi užpakalin pamatė savo poną. Viešpatį Grėmijoną.

— Dabar aš galiu numirti — tarė Genavaitė — jeigu tas, kuris žadėjo vergams sutraukti jų pančius yra numiręs....

Nors aš turėjau kentėti nuo savo pono didžiausius kankinimus, bet aš nenumiriau, jeigu parašiau šitą apsakymą savo vyrui Ferganui.

Po tam visam apsakymui to, ką aš žinojau ir mačiau iš gyvenimo ir myrio jauno Nazareničio, skaitau nedoru daiktui kalbėti apie tai, kas nusitiko su manim nuo liudnos dienos pamatymo draugo vargių ir nelaimingųjų iki jo myrinio ant kryžiaus. Pasakyti tiek tik, kad imdama pavyzdį atsidavimo nuo Jėzaus ant kryžiaus, aš pasiryžau kęsti kantriai visas ziaurybės Viešpaties Grėmijono dėl prisirišimo prie savo ponos Aurėlijos; kentėjau viską idant jos neapleist; taip aš išbuvaug verge Grėmijono pačios per du metus jos buvimo Judėjoje. Pasidėkavojant nedėkingumui žmogaus, visas atminimas išnyko iš žmonių omenės. Tik keli mokinių užlaikę šventai atminimą apie jį.

Kuomet, praleidus dvejus metus su savo ponu Aurėlija, aš pagyrytau terp Gallijos žmonių, tai radau juos tokio pat, ar gal dar baisesnė vergijoje, negu praeituose laikuose.

Prie šito mano pasakojimo, kurį parašiau savo vyrui Ferganui, aš pridėjau mažą sidabrinį kryželį, kurį gavau nuo Joanos, pačios Viešpaties ūzo, nežaliojo po myrinio jauno Nazareničio. Kai kurie žmonės (terp jų ir Joana) turėjusieji maldingą guodone atminčiai draugo nelaimingųjų, padarydino mažus kryželius atminimui prietaiso Jėzaus myrio ir nešiojo juos patys ar dalino kitiems, palaikę juos ant žemės kalno Kalvarijos, kur Jėzaus kraujas tekėjo.

Aš nežinau, ar aš busiu kuomet motina; jei man ta laimė tektų (vienok ar gali būti laimė vergui gimdyti ant svieto kitus vergus), tai aš pridėsiu šitą mažą sidabrinį kryželį prie šermeniskųjų relikvijų, kurios turi persiduoti iš gentkartės gentkartei istorijoje šėmynos Joel, šakos Karnako skilties. Tegul šitas mažas kryželis pasilieka ženklų išsiliosavimo senos ir karžygiškos gallų tautos! Tegul išsipildo kartą mūsų vaikų vaikams žodžiai Jėzaus: Pančiai vergų turi būti sutraukti!

(Pabaiga).

MAXIM GORKIJ PASAKOJIMAI.

IŠ RUSŲ KALBOS VERTE
A. L. IŠ.

GIESME APIE SAKALĄ.

Jurės sruandžia.

Ištiesę neapmatuojamą pločiu ir ilgiu, jos palengva dusauja da čia prie krašto, bet toliaus, kiek akys siekia, ramiai jau miega, aplietus melsva mėnėsiena. Minkštos, kaip aksominė pala, ir juodos, susiliejo jos ten su mėlynu-pietų dangumi ir giliai miega, atmušdamas savyje skystus, į vortinklius panašius, permatomus pašlus ir nekrutantius debesičius, nestengiančius uždengti savimi mirguojančių mėlynų dangių milijonų žvaigždžių. O dangus, rodos, vis žemyn linksta ant jurių, norėdamas nugirsti ir suprasti, apie kokias paslaptis be paliovos šnabžda silpnys, palengva iščiuoždamas ant kranto.

Kalnai, apaugę giria, vaizdinga juosta išsiričiančia į šiaurę, stūksojo savo viršūnėmis augstyn į viršum jų mėlynuojančius tyrus, ir jų sausi, rustūs konturai pasidarė apvalesni, švelnesni, apvilkti šilta ir minkšta pietų nakties migla.

Kalnai tartum pasinėję giliuose masyvuose. Nuo jų puola ant žalsvų vilnių sketų juodi šešėliai ir dengia jas, lig norėdami sustabdyti tą vienintelį krutėjimą ir nutildyti nepaliaujančią vandens ošimą ir vilnių dusavimą. — vieninteliu garsu, pertraukiančius tą slaptųjų pilnų tylumą, apsiatutis visa aplinkui drange su melsva, sidabruota šviesa mėnulių, vos spėjusio išlysti iš už kalnų viršūnių.

— A-la-a-h-a-ak-bar!... — tyliai dusauja Nadir-Ragim-Ogla, senas Krimo tataras, kalbas visada žemu balsu, augstas, žilas, visais pietų saulės nudegtas, sudžiūvęs, bet didelį išmintingą senis.

Mudu guliva ant smilties šalia milžiniško, atplysusio nuo savo gintinio kalno, akmenis, apdengto šešeliu, apžėlusio samanos, apsiblausio, liuduo.... Vieną jo, jurių link atkreipė, šonų vilnys apnešė dumbli ir jurių maurais, ir jaisiais apkarstytas akmuo, rodos, nei būtų prištis prie siauros smilčiuotos juostos, skiriančios jures nuo kalno. Kita jo šonų, į kalnus atkreiptą, apšviečia mudviejų besikurinančios ugnies liepsna; ji kartkartėmis dreba, ir nuo to ant seno, gilių plyšių tinklu išraižyto akmens slankioja šešėliai.... Jis išrodo mąstančių, jaučiančių....

Mudu su Ragimu verdava sriubą iš katik prigaudyto jurių kiaušinių ir abudu esata tame ypatingame dusios upe, kada visa išrodo stebuklingu, visa dvasių pavidale, leidžiančių įeiti, išigilinti į save, kada ant širdies teip vaiku, lengva, ir nesiranda jokių kitų geidimų, apat vieno geidimo — mąstauti.

O jūrės glaustosi prie kranto, vilnys teip melancholiškai švelniai šnabžda, saktum, jos prašosi prie ugnies pasišildyti. Kartais, vienok, toje abelnoj ošimo melodijoje girdima augstesnė, rustesnė, klatinga gaida — tai mat viena iš dragesnių vilnių prišiuožė arčiau prie mudviejų. Ragim-Ogla spėjo jau priliginti vilnis prie moterių ir nužvelgė jas mudu apkabinti ir išbučiuoti norint.

Jis guli kniupsčias ant smilties, galva į jures, ir, pasirėmęs ant alkūnų, o smakrą padėjęs į tarpdėlį, užsimastę žiūri į miglotą toli. Gauruota kailinė kepurė nuslinko jam ant pakaušio, o nuo jurių pučia lengvas vėjalis ir draiko plaukus, uždriusios ant jo augstos kaktos, apdengtos smulkiomis rukišėmis. Jis filiozofuoja sau, visai nepaisėdamas, ar aš klausau, ar ne, ir neatkreipdamas ant manęs nė mažiausios atidos, tartum jis kalbėtųsi su jūreimis:

— Dievi! teisingas žmogus eina į rojų.... O kuris netarnauja Dieviui ir pranašui?... Tas, gal, štai šiose putose.... Ir tie sidabruoti šlakai vandenį, gal, teip jau jis.... kas tautai gali žinoti?

Tamsios, plačiai išsiskėtojusios jūrės pradeda švisti, ant jų paviršiaus netvarkiai blizguliuoja išdrykę mėnulių spinduliai. O jis, mėnulis, iškilo viršum kaukaruotų kalnų viršūnių ir melancholiškai lieja savo minkštą šviesą ant tylių dusaujančių, akims neapmatuojamų vandens platbių.

— Ragime!... papasakok pasaką.... — prašau senio.

— Kam? — klausia Ragimas, neatsigryždamas į mane.

— Teip sau! Man patinka tavo pasakos.

— Aš jau visas tas išpasakojau....

— Nežinau daugiau....

Tatai jis nori, kad aš jo prašyčiau. Aš prašau.

— Gerai. Nori, papasakosiu tau giesmę? — sutinka pagalios Ragimas.

Aš noriu išgirsti seną dainą, ir jis praeis, liudnu recitatu, stengdamasis užlaikyti savotišką dainos stepų melodiją, ir baisiai daria kalba pasakoja:

I.

— „Augstai į kalnus Žaltys nuslinko ir, susiraitęs tamsioje oloj, stebėjos jūrems.“

„Augstai padangę žibėjo saulė, ir karščių dangun kalnai kvėpavo, žemai į akmenis daužėsi bangos....“

„Protarpiu kalno, taškydama, ošdama, vartydas akmenis jurių link broivės kalyno sriautas.“

(Toliaus bus)

IŠ VISUR.

Į Vadovai Maskolijos darbininkų nūri baltadžio mėnesį atlikti susivaziavimą kur nors Finlandijoje, ant kurio susivaziuoti atstovai visų Maskolijoje esančių revoliucijinių partijų. Ant to susirinkimo būtų apdirbtas vienas planas tolesnio revoliucijinio veikimo. Toks vienas planas žymiai sudrutintų revoliuciją. Besidarbujant su geru planu, randas jau ir su kariūmene ne įstengtų suvaldyti revoliuciją, tasyk jau ne pakaktų kariūmenės, galima būtų išvengti tokių nevaisingų kraujo praliejimų, koki buvo Maskvoj, Odesoj arba Latvijoje. Iki šiol dar tarp vadovų nėra vienybės nuomonių: vien tikisi su pagelba dūmos pagerint sąlygas Maskolijoje, kiti nori įvesti kitą rangą. Paskutiniai mena, jog Maskolijoje žmonės jau protiškai gana pasikėlė ir jie jau supranta reikala revoliucijos. Ant pavasario todėl galima laukti sukilimo žmonių visoj Maskolijoje. Revoliucijonieriai remia savo viltis ir ant tamsių kaimiečių. Rods kaimiečiai dar laiko carą už savo geradėją, bet badas ir juos privers pasikelti, užpildinti ant dvarų. Užteks vieno susirėmimo su kariūmene, o kaimiečiai supras netikumą caro valdžios ir pereis į revoliucijos pusę.

Nors daugelis laikraščių ne pritaria projektui prancūziško inžinieriaus barono Le-cocq de Lobel, kuris nuo didžiojo Siberijos geležinkelio nori nuvesti alkūnę 3000 mylių geležinkelio prie Behringo jurių siaurumos, siauriausios jos vietų, turinčio 70 viorštų, po jurių dugnu padirbtų tunelį, pratęsti geležinkelį į Alaską, o nuo čia sujungti jį su Amerikos geležinkelių linijoms — bet caras ir rapdas pritaria užmanymui, todėl yra viltis, kad geležinkelis bus padirbtas. Taigi yra viltis, kad neužilgo galima bus geležinkeliu keliauti iš Amerikos į Lietuvą. Rods tas kaštus daugiau negu jūrems, bet galima bus išvengti ne vienam nemalonios kelionės jūrems.

Viešpataujant anarchijai Maskolijoje, kurią labiausiai palaiko randas, priviso pulkai plėšikų, kurie plėšia, ką tik gali. Stavropoliaus, Kubnio, Kaukazo apskrityse pulkai plėšikų užpildinėja ant bažnyčių, išabrozdų išlupinėja brangius akmenėlius. Netoli Samaros pulkas žandarais persirėdžiusių plėšikų užpuolė ant pašto vežimo ir paėmė 19000 dol. Smolenske rado pragarišką mašiną biuruose bajorų susirinkimų. Valogdos gubernijoje sukilo kaimiečiai ir iš dvarų išvairė jų saviinkus. Sukilo kaimiečiai ir Novgorodo gubernijoje.

Į Očakovą atkako deputacija susidedanti iš 200 studentų, padėti kvietkų vainiką ant kapo sušaudyto leitenanto Schmidto. Vidaus ministeris uždraudė cerkvėse laikyti dievmaldystas už Schmidto dušą, bet daugely vietų popai slapta atliak dievmaldystas. Stačiatikiškos dvasiškos akademijos studentai pakėlė smarkianis, protestą prieš sušaudymą Schmidto.

Į Maskolijas randas, nors atsargiai, bet pagarsino, jog izdas ant sekancio pavasario ne galės užmokėti palukėnų nuo užrubežiuose užtrauktų

skolų. O kas bus toliau. Prancūzijos žmonių Maskolijai duoti pinigai gali prazuti. Ar tokiose sąlygose caro randas gali kur nors gauti įaskolą, reikia abejoti. Ateis laikas, kad caro izdas neįstengs užmokėti ne algy savo tarnams.

Į Mieste Lodz, Lenkijoje, laike susirinkimo apkalbėjimui rinkimui į viešpatystės dūmą, socialistai apstojo namus, kur buvo susirinkimas ir per langus pradėjo šaudyti į salę. Persigandę žmonės iš salės ant syk veržėsi laukan. Terpduryj daug žmonių likosi sumyniotų. Atkakiečiai puolė prieš socialistų ir 7 sunkiai sužeidė.

Buvęs izdo ministeris Kutler, kuris yra kandidatu į dūmą maskolij demokratų partijos, pagarsino laikraščiuose, jog ukininkams reiklia padėti, išdalinti žemę pragulincijai randui ir dvarponiams. Dvarponiai galės pailsaikiyti tik po 75 des., likusią turės randas nuo jų išpirkti ir parsamdyti ukininkams.

Į Ant prigulincijos Japonijai salos Formozos siuntė baltas žemės drebėjimai. Visa ta didelė sala drebėjo per visą dieną. Miestas Dalijo, Raishiko ir Shinko likosi su visu išgriauti. Vien mieste Kny pražuvo 2000 čiabuvių ir 7 japoniečiai. Mieste Daljo, po namų gruvėsiomis rado 600 užmųstų žmonių, bet dar ne visi gruvėsiomis išsigkoti. Nuostoliūs žemės drebėjimų padarytus skaito ant 45 milijonų dol.

Į Laikraščiai rašo, buk Rumunijos karalius apseigo pavojingai, buk jis gavo smegenų uždegimą, bet randas pagarsino, jog karaliaus ligą yra visai ne pavojinga.

Į Maskvoj atsibuvo rinkimai delegatų į tautišką konvenciją fabriky darbininkų. Išrinko 18, o tame 9 socialistų, 7 demokratų, 1 socialistų ir vieną neprigulintį nė į jokią partiją.

Į Peterburge išsiplatino paskales, buk po nuždymui jurininkų vadovo Schmidto, visi Juodųjų jurių laivynės jurininkai susibuntavo, užmušė oficerus ir bombardavo miestą ir tvirtynę Sebast. Patvirtinimo tos žinios vienok nėra; jeigu kas Sebastopolij ir atsitiko, tai žinių apie jurininkų maištus cenzoriai ne perleidžia.

Į Darbininkai vienos Peterburgo dirbtuvės, už kandidatą į garsią dūmą perstatė šunį, kadangi jo užlaikymas randui kaštus tik 15 kap., o ne 10 rublių, kaip dūmos pasiuntinijams atsis mokėti. Kitur už atstovą užrašė dirbtuvės dum-traukį, kadangi jį bent ne šaudys caro kareiviai.

Į Išleistoja liberališko laikraščio „Rus“, Aleksandra Suvorin, likosi sudo ant metų kalėjimo nuspręstas už pa-talpinimą darbininkų atsisaukimo. Suvorin bandė sauktiesi prie caro su prašymu numazinti bausmę, bet caras jo prašymą atmetė. Antru kartu suareštavo išleistoja laikraščio „Sin Otečestva“.

Į Gabenant javus iš Maskolijos į Prusus, reikia už 100 kylogramų kviečių mokėti maito 2 Mrk., arba 15 kap. už pudą, už 100 kylogramų kviečių — 1 Mrk. arba 10 kap. už pudą, už 100 kylogramų kviečių — 2 Mrk. arba 17 kap.

Į Odesoj ir Peterburge, dėl nuždymo oficio Schmidto, sustraikavo augstesnių mokiklų mokiniai.

Į Iš Maskvos bėga visi turtingesnieji žydai, kadangi jie laukia laike maskolij velykų skerdynių.

Į Randas angliškos valdybos Australijoje, Naujos Zelandijos, lapkričio mėnesį rengia terptantišką parodą.

Į Atviras laiškas Amerikos lietuviams darbininkams.

Draugai! Darbininkai! Jau nereikia jums daug rašyti apie tai, kas darosi šiandien pas mus, kokią

Muitai nuo miežių sumažinti iki 70 pfenigų už 100 klgr. arba 5 kap. už pudą.

Į Vidaus ministeris Durnovo prisakė gubernatoriams gerai daboti sugrįžusius iš Japonijos nelaisvius kareivius, kad jie ne platintų revoliucionieriškos dvasios. Jis teipgi prisakė cenzoriams nepereleisti nė jokių telegramų apie boycotavimą garsios viešpatystės dūmos.

Į Mieste Lens, Prancūzijoje, buvo smarkus susirėmimas štraikuojančių anglekasių su žandais. Daug žmonių likosi žandarų sumyniotų. Kastynių savininkai pasiūlė darbininkams ant 10% didesnes algas, bet darbininkai pasiūlymą atmetė. Štraikai traukiasi toliau.

Į Pereituose metuose Maskolijoje sumobilizavo rezervas kareivių 101269, taigi daugiau negu laike karės su Japonija. Matyt žmonių suklaima net randas laiko už svarbesnį negu karę su Japonija.

Į Maskolijoje renka aukas pastatymui paminklo pereitą suvaite sušaudytam Oczas žemės drebėjimai. Visa ta didelė sala drebėjo per visą dieną. Miestas Dalijo, Raishiko ir Shinko likosi su visu išgriauti. Vien mieste Kny pražuvo 2000 čiabuvių ir 7 japoniečiai. Mieste Daljo, po namų gruvėsiomis rado 600 užmųstų žmonių, bet dar ne visi gruvėsiomis išsigkoti. Nuostoliūs žemės drebėjimų padarytus skaito ant 45 milijonų dol.

Į Kurskė kariškas sudas nusprėdė ant 3 mėnesių kalėjimo karišką gubernatorių, jenerolą Dubrowskį, užtai, kad jis ne liepė kareiviams gelbėti minų suimtą vieną oficierą.

Į Tarnaujančių ant geležinkelių Maskolijoje yra 1070-100 ypatų, algoms jų per metus eina 240 milijonų rublių. Algos paprastų darbininkų ant geležinkelių yra 68 kap. ant dienos.

Į Švedijos sostapilėj, Stokholme, suareštavo 3 maskolijos studentus. Juos apskundžia už išplėsimą banko Finlandijos sostapilėj, mieste Helsingforse.

Į Į banką Tantiškos paskolos draugystės Maskvoj, 20 d. kovo, įsiveržė 20 ginkluotų vyrų ir paėmė 425000 dol., prasišalino; suimti jų nepasisekė.

Į Mieste Mexico tris vyriškiai bus pakarti. Ant pakavimo juos sudas nusprėdė užtai, kad jie, palaikę už ragana, sudegino vieną seną moterišką.

Į Peterburgo sudas nusprėdė redaktorių laikraščio „Novosti“ ant metų kalėjimo už koki ten straipsnį išreiskiantį neužsitikėjimą carui.

Į Vokitijos sostap., Berlyne ir jo priemiesčiuose, laike paskutinio gyventojų suskaitymo, pasirodė 2.993.470 gyventojų.

Į Odesoj ir Peterburge, dėl nuždymo oficio Schmidto, sustraikavo augstesnių mokiklų mokiniai.

Į Iš Maskvos bėga visi turtingesnieji žydai, kadangi jie laukia laike maskolij velykų skerdynių.

Į Randas angliškos valdybos Australijoje, Naujos Zelandijos, lapkričio mėnesį rengia terptantišką parodą.

Į Atviras laiškas Amerikos lietuviams darbininkams.

Draugai! Darbininkai! Jau nereikia jums daug rašyti apie tai, kas darosi šiandien pas mus, kokią

„liuositybę“ mums suteikė caro valdžia ir kokias tiesias mums davė: visa Maskolijos valstybė atiduota į kareivių ir policijos rankas; visur pyška kazokų, dragunų „nagai-kos“ ir švytruoja nuogi kardai; daugelyje vietų švilpia kareivių kulkos ir graužia armotos. Ir tai darosi ne tik didžioose miestuose, Latvijoje ir Kaukaze, bet prasideda ir Lietuvoje (priminti čia galime Anykštų miestelio, Kauno gub., bombardavimą). Pilni kalėjimai teip prigrušti prasižengusiųjų caro valdžiai kalinių, kaip da niekad nebuvo. Pas mus, Kalvarijos kalėjime, politiškųjų dabar prigrušta apie 120 žmonių. Yra daug terp jų beveik nė pirštu nepajudusių prieš caro valdžią: užtenka kokiam caro bernui prausti apie koki žmogų „vyresnybei“, kad jis tą ir tą darę, arba teip ir teip kalbėjęs, ir jau lekia pas jį kazokų arba dragunų gauja, daro kratą, atima pinigų, perakis vagia mėsą, avizas ir šieną; kitus baisiai sumušia, vos gyvus atgabeną į kalėjimą ir įkiša trims mėnesiams.

Kraujuose ir ašaroje caro tarnai nori paskandinti judėjimą, vienok jau pergiliai jis šaknis įleidęs, kad galėtų tai jiems pasisekti. Toks baisus apsiėjimas su mumis ir mūsų draugais caro tarnų tik da labiau sukelia mus prieš caro valdžią ir da labiau pastumia ant revoliucijos kelio. Teip,

Mūsų vainikas bus nupintas iš kraujuotų žolynų. Mūsų kelias bus išpintas kunais nekaltų žmonių!

Bet mes neišsigastam to, nesibijome kovos, nė mirties. Daugybę mūsų draugų suėmė ir į kalėjimus sukišo, vienok darbas dėl to nesustoja, o kas kartą vis da smarkyn eina, į atvirą revoliucijos kovą stoja ir tie, kurie seniau apie tai da nė kalbėti nenorėjo. Štai ne seniai, jau mums čia besėdint, laisvieji mūsų draugai socialdemokratų sunaikino daugelyje Suvalkų gubernijos vietų telegrafo stulpus, bent porą kartų buvo sugadinę terp Virbalio ir Kauno geležinkelį; keliose vietose da nuginklavo caro bernus; Pilviškiuose (Senapilės pav.) paėmė iš kraos (pačtos) Liet. Soc. Dem. Partijos reikalams kelis simtus rublių, o Podbutkų (Kalvarijos pav. Liudvinavo valsčius) — nuo vyresniojo girininko (nadlesno) 1100 rublių. Monopoliai visur uždaryti; valsių kanceliarijose, kai-kuriose vietose, teip pat uždarytos; senieji vaitai (staršinos), nežiurint į baisiausius caro tarnų gaudinimus, nesugrįžo į senąsias savo vietas ir neįvedė senosios tvarkos, bijodami revoliucijonierių bausmės. Teisybė, išsigandę ukininkai jau beveik visur užmokėjo rudens mokesčius, bet, tikimės, kad pavasarį jau bus galima bent didžiumą jų prispirti visai nemokėt. Girių pardavinėti didelėms partijoms žmonės ponams nedaleidžia. Panašiai dalykai stovi ir Kauno gubernijoje; prasideda judėjimas ir Vilniaus gubernijoje.

Matydami tai, caro tarnai nori dabar, sukišę darbščiaus mūsų vyrus į kalėjimus, rikinkimus į tą savo „dūmą“ padaryti. Kokie gali būti dabar rinkimai, jau kiekvienas gali suprasti: kas gali būti per rinkimai, jei žmonės negalima atvirai susirinkti ir pasikalbėti apie savo reikalus, jei už kiekvieną atviresnį žodį žmogų laukia „uagais“ ir kalėjimas!

Ne, iš teip išrinktų pasiuntinių mums jokios naudos nebūna, už tai mūsų draugai ir mes patys šaukiame visur, kad visai atsiskaitytų žmonės nuo tų rinkimų; o jei kur ne klausys mūsų balso ir rinks, tai reikia stačiai išvokti tuos rinkėjus, neleisti išrinktiems susivaižuoti į vieną vietą. Mūsų reikalavime vienuotino, lygaus, tiesaus ir slapto balsavimo, reikalaujame, kad Lietuvos pasiuntiniai patys vietos nusiųstų savo seime, kokia toliau turi būti pas mus valdžia, o visų pirmausia reikalaujame susirinkimų, žodžio, spaudos ir sąžinės liuosybės; ir koliai neiškovosime tai, mūsų nepažeisime ginklų.

Tokių reikalavimų šiam laikui stato Lietuvos Socialdemokratų Partija (L. S. P. A.). „Bet tai situose dalykuose L. S. D. P. nesiskiria nuo Lietuvos Demokratų Partijos (L. D. P.) arba varpų partijos“, gal pasakys mums kas, „tai kodėl juodvi neveikia išvien, kodėl tokiame svarbiame revoliucijos laike nesulieja?“ Tas klausimas tuo mums girdėti nuo kai kurių Amerikos lietuvių darbininkų, o labiausiai nuo Dr. Šliupo, kuomet pakilo pas Jūs vadaidai dėl padalinimo surinktųjų revoliucijos reikalams pinigų. Šitą dalyką mes čia norėtume Jums, Draugai, kiek-tiek paaiškinti ir atsakyti ant to klausimo, kam turėtų būti paskirti surinktieji Jūsų revoliucijos reikalams pinigai.

Ne, susijungti su Lietuvos Demokratų Partija, mūsų nuomone, Lietuvos Socialdemokratų Partija negali, nes mūsų partija remiasi ant miesto ir sodžiaus darbininkų ir jų reikalais rūpinasi, tuo tarpu demokratų partija labiausiai remiasi ant ukininkų. Tesybė, demokratai iki šiol tankiai sakydavo, buk jie rūpinasi visų lietuvių reikalais; bet iš arčiau prisidirę į jų raštus, mes pamatysime, kad visuomet labiausia jie rūpindavosi ukininkais, amatininkais ir sėkrovininkais, kitaip sakant, smulkiają buržuaziją, norint visų jų reikalų jie niekuomet nebuvę apėmę. Paskutiniaisiais metais demokratai tarytum bijojosi, kad jų kas neapkelbėtų smulkiosios buržuazijos atstovais, bet prie darbininkų jie niekuomet nėjo, ir už tai jiems nesisekė darbas ir galėjo jie patraukti paskui savę tik platesnes ukininkų ir amatininkų minias. Be to da daugybę savo spēkų varpėdai buvo nukreipę prie ramaus kultūros darbo, leido daugybę ne priešingų caro valdžiai raštų, šalinosi nuo aštresnės kovos su caro valdžia ir už tai daugelis apviesesniųjų lietuvių (inteligentių) apėjo jų eiles ir perėjo prie revoliucijonierių socialdemokratų. Seniau beveik visas lietuvių judėjimas buvo varpėdžių rankose, dabar pereina į socialdemokratų paskutiniuosius metus visiškai nusilpsta — jų beveik niekur ne negirdėti, nė matyti, už tai po visų Lietuvos pasklidę „cičlikų“ vardas, jų atsisaukimai, knygelės ir „pamokslai“.

Sodžiuje balsiečiai daugiausia dirbo tarp tų ukininkų ir ukininkų, prie kurių demokratai jiems takus pramynę; draugiečiai stačiai pradėjo kreiptis prie dvaro sodybų darbininkų, ir greitai pasirodė gausūs to darbo vaisiai, pasirodė, kad sodybųje kuogeriausia ir revoliucijonieriams dirba — tai darbininkai, ir dabar visur pradeda prie jų mūsų

draugai eiti; ir čia, kalėjime, mes tarlamės ateinančių pavasarį ir vasarą su streikų pagelba traukti prie judėjimo dvaro ir sodybų darbininkų ir visokius grėitėlinius, darbininkus, ar bobelius. Ir čia jau kyla pas mus ginčai su ukininkais ir demokratais: „Gera, — sako jie — kelkit miesto ir dvaro darbininkus, bet sodybų — negalima! Ukininkai neturi iš ko darbininkams daugiau mokėti...“ Tegul nepaleistuvai tie darbininkai negirtuokliauja, ta' turės...“ Bet mes žinome daugelį darbininkų, kurie ir nepaleistuvai, ir negirtuokliauja, o dirba, kaip jaučiai, ir vos gali išmaityti savo šeimyną; ir vėl mes žinome, kad pačioj Lietuvos vienoj vietoj moka ukininkas bernui 35 rub., kitoj — 50, trečioj — 70 ir dargi 80 rublių, o darbas visur tas pats, mokesčiai ir aktyzijos teip pat tos pačios; vienur valgis, drabužis ir apsiėjimas su darbininkas geresnis, kitur daug blogesnis. Pirmausia mes eisime į dvarus, aiškįsime, kokių būdu dvaro darbininkai gali savo padėjimą pagerinti, organizuosime streikus ir per tuos streikus aiškįsime, kad mus slėgia ne tik ponų, bet ir caro valdžia, šauksime į kovą su ta valdžia. Daug darbo mes turėsime dvaruose, bet, progai pasitaikius, neaplepkime nė sodybų.

„Bet kam — sako kai kurie ukininkai ir demokratai čia, kalėjime — kelti tarp ukininkų ir darbininkų neapykantą? Tokiu būdu tik susilpninam mes savo spēkas...“ Juk didžiausias šiandien mūsų visų priešas — tai caro valdžia, ir mes visi, išvien sustoję, daug lengviau nuverstume ją nuo savo sprando, negu pėsčiamis vieni su kitais!... Tai teisybė, kad caro valdžia šiandien pirmutinis mūsų priešas ir mes turime ją pirmiausia nuo savo sprando nuverst; bet ir beverdami ją, turime atsiminti, kad darbininkai, kitokiai valdžiai virtus, tiksliai tiek sau tiesų teigis, kiek mokės iškovoti, o iškovo tu daugiau, juo geriau, supras savo reikalus, juo tvirčiau bus susijungę į atskirą darbininkų partiją. Mes turime žiūrėti, kad mūsų revoliucija daugiau naudot atnešt darbininkams, negu Didžioji Prancūzų revoliucija ir 1848 metų revoliucija: ir ten darbininkai daugiausia savo kraujo pralėjo, bet — mažiausia gavo; kadangi da nebuvo gerai supratę savo reikalų ir nebuvo susitelkę į atskirą partiją; jie ėjo ten prysakyje visų revoliucijonierių partijų — buržuazijos. Senoji valdžia ten tapo sugriauta; buržuazija paėmė į savo rankas valdžią, bet tuo užmiršo ji, kad darbininkai daugiausia savo kraujo pralėjo kovoje su senąja tvarka, ir nedavę jiems nė jokių tiesų. Tuomet darbininkai jau aiškiai pamatė, kad juos prigavo buržuazija, galėjosi, kad pirmiau nepermatė, bet jau paskui buvo. Ir pas mus išeitų teip, kaip ten buvo, jei darbininkai nebūtų supratę savo reikalų ir neturėtų atskiros socialdemokratų partijos.

Pas mus dabar jau neryba prileidžiami žmonės prie rinkimų į tą „dumą“, bet prileidžiami tiksliai turtingieji: visai neturi balso tų pabriku darbininkai, kur dirba mažiau 50 žmonių; teip pat neturi balso darbininkai, neišgyvenusieji toj pačioj vietoj bent pusės metų ir netu-

rintieji savo atskiro buto; sodybų ir dvaro darbininkai ir visai mažesniai visai neturi balso. Ir išeina dabar teip, kad Vilniaus gubernijoje gubernijos miestų, tegali darbininkai nusigęti vieną rinkėją, o Kauno ir Suvalkų gubernijoje — nė vieno! Kaip rūpišis turtingųjų išrinkti pasiuntiniai darbininkų reikalais, mes jau galime matyti... Kad darbininkai neturėtų savo partiją, o eity rankai į ranką su turtingesniais, kaip tai Prancūzijoje ir Vokietijoje buvo, tai jau būtų pasibaigus pas mus revoliucija, nes buržuazija jau gavo šokias-tokias tiesas: ji jau gali siųsti savo pasiuntinius į seimą, turi šokią-tokią susirinkimų, žodžio ir spaudos liuosybę; ir mūsų demokratai jau turi Vilniuje savo laikraštį — „Lietuvos Ukininkų“, tuo tarpu visi socialistų laikraščiai visoj Maskolijos valstybėje jau uždaryti, jų leidėjai, redaktoriai ir daugelis rašytojų į kalėjimus sugręsti! Vienok dabar jau darbas nestos, nes darbininkai jau suprato savo reikalus ir nę per nago juodumą nenusileis, koliai ant savo nepastatys.

Ir renkant pasiuntinius į seimą, darbininkai turi statyti savo kandidatus, o ukininkai savo. Darbininkų atstovai, pakliuvę į seimą, žinoma, rūpišis darbininkų reikalais, o ukininkų atstovai — ukininkų reikalais. Parimkite darbininko algą, darbo laiką, daktaro pagelbą, miltus — čia tankiai, kas susilpninam mes savo spēkas... Juk didžiausias šiandien mūsų visų priešas — tai caro valdžia, ir mes visi, išvien sustoję, daug lengviau nuverstume ją nuo savo sprando, negu pėsčiamis vieni su kitais!... Tai teisybė, kad caro valdžia šiandien pirmutinis mūsų priešas ir mes turime ją pirmiausia nuo savo sprando nuverst; bet ir beverdami ją, turime atsiminti, kad darbininkai, kitokiai valdžiai virtus, tiksliai tiek sau tiesų teigis, kiek mokės iškovoti, o iškovo tu daugiau, juo geriau, supras savo reikalus, juo tvirčiau bus susijungę į atskirą darbininkų partiją. Mes turime žiūrėti, kad mūsų revoliucija daugiau naudot atnešt darbininkams, negu Didžioji Prancūzų revoliucija ir 1848 metų revoliucija: ir ten darbininkai daugiausia savo kraujo pralėjo, bet — mažiausia gavo; kadangi da nebuvo gerai supratę savo reikalų ir nebuvo susitelkę į atskirą partiją; jie ėjo ten prysakyje visų revoliucijonierių partijų — buržuazijos. Senoji valdžia ten tapo sugriauta; buržuazija paėmė į savo rankas valdžią, bet tuo užmiršo ji, kad darbininkai daugiausia savo kraujo pralėjo kovoje su senąja tvarka, ir nedavę jiems nė jokių tiesų. Tuomet darbininkai jau aiškiai pamatė, kad juos prigavo buržuazija, galėjosi, kad pirmiau nepermatė, bet jau paskui buvo. Ir pas mus išeitų teip, kaip ten buvo, jei darbininkai nebūtų supratę savo reikalų ir neturėtų atskiros socialdemokratų partijos.

22 Kalvarijos kalėjimo Kaliniai-socialdemokratai.

Redakcijos atsakymai.

BUVUSIAM ANT APVEIZDOS DIEVO PARAPJOS MITINGO. Iš Tamistos atsisaukimo negalime suprasti, ko reikėta. Tamista manai, kad tautiški reikalai ne svarbūs, o tuom tarpu jie svarbesni už tikėjiminius, parapijinius. Jeigu kalbėtųjų kalbos buvo ne geros, kalbėti juk ir Tamista ant vietos turėjai tokią jau tiesą kaip ir kiti. Tamista galėjai ant vietos išreikšti teip jau savo nuomonę kaip ir kiti, o tasyk nebūtų reikėję ne Atsisaukimo rasyti į komitetą, kuriam, be laikraščio tarpininkystės, priderėjo viešai pasakyti, ką sakai savo atsisaukime.

BANIONIUI. „Jeigu kas tiesiog kitą apkaltina, užmeta prigavytę, turi būti drąsiai atvirai apkaltinamas išreikšti. Juk už tokius raštus turi kas nors atsakyti prieš tiesas. Redakcija neįdoma, kaip dalykai savyje gali imti ant savęs atsakymą, todėl tokių raštų be parašo rašyti ne galima talpinti.“

W. IS NEW YORKO. Korespondencijų be tikro korespondento antrašės nė joks laikraštis ne talpina.

MATUZA IS DID. BRITANIJOS. Jeigu koks laikraštis neteisings žinias padavė, tai į jį patį reikia siųsti ir nurodyti nepilms socialdemokra-

tų programą, tai kodėl mes turime jų priimti, kodėl turime užimstį kovoje su caro valdžia, kad „be tos valdžios da yra ir kiti mūsų išnaudojimai: faktrikantai, ponai, didesnieji ukininkai! Norėdami dabar susijungti į vieną partiją, mes turėtume visai atsiskirti nuo tarpu nuo galutinį savo reikalavimų — socialistų tvarkos, o atsisakyti nuo to dabar ir paskui vėl išnaudojimo pradėt darbą — tai būtų dvigubas darbas. Mes žinome, kad, ir įvedus pas mus žmonių valdžią, vis da tebeliks turtingi ir beturčiai, vis da tebebus išnaudojamieji ir išnaudojantys, kaip jie yra ir Šveicarijoje, Amerikoje ir kituose kraštuose, žinome, kad vis da tebebus vargas ir ašaros; išnykti tai tik tai tuomet tegalės, kuomet nebebus turtingi ir beturčiai, nebebus tai tavo tai mano, o viskas bus visų, kuomet tik tai tas tegalės gauti valgyti, kuris dirba — ir mes nenusistosis kovoje, koliai tos tvarkos neįgysime; demokrat pasieks žmonių išrinktųjų valdžią ir jau jiems gana — socialdemokratai vis da eis tolyn ir tolaik kovos, koliai neįvyks tarp žmonių tikros laisvės, lygybės ir brolystės, o tai tevyks, tiksliai teįvedus socialistų tvarką.

Tai gi, Draugai Darbininkai, ką pirmiausia Jūs dabar turėtumėt šelpti? Jei Jūs, tikrai suprantat darbininkų ir visų rankpelnių (kurie iš savo rankų darbo gyvena) reikalus ir trokštat palengvinti jiems našą, tai, be abejonės, pirmiausia turit šelpti LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJĄ, jai vienai turėtų būti, atiduodami surinkti Jūsų revoliucijos reikalams pinigai. Bet jei ir nerupėtų Jums teip darbininkų reikalai, o vien pirmurpėtų caro valdžios sugriovimas, tai ir tuomet labiausia turėtumėt šelpti minėtąją partiją, nes ji pirmutinę stoja į kovą su caro valdžia ir didžiausią revoliucijos našą ant savo pečių neša. Tik ekubinkitės, Draugai, su pagelba, kad paskui pervėlu ne būtų.

22 Kalvarijos kalėjimo Kaliniai-socialdemokratai.

Redakcijos atsakymai.

BUVUSIAM ANT APVEIZDOS DIEVO PARAPJOS MITINGO. Iš Tamistos atsisaukimo negalime suprasti, ko reikėta. Tamista manai, kad tautiški reikalai ne svarbūs, o tuom tarpu jie svarbesni už tikėjiminius, parapijinius. Jeigu kalbėtųjų kalbos buvo ne geros, kalbėti juk ir Tamista ant vietos turėjai tokią jau tiesą kaip ir kiti. Tamista galėjai ant vietos išreikšti teip jau savo nuomonę kaip ir kiti, o tasyk nebūtų reikėję ne Atsisaukimo rasyti į komitetą, kuriam, be laikraščio tarpininkystės, priderėjo viešai pasakyti, ką sakai savo atsisaukime.

BANIONIUI. „Jeigu kas tiesiog kitą apkaltina, užmeta prigavytę, turi būti drąsiai atvirai apkaltinamas išreikšti. Juk už tokius raštus turi kas nors atsakyti prieš tiesas. Redakcija neįdoma, kaip dalykai savyje gali imti ant savęs atsakymą, todėl tokių raštų be parašo rašyti ne galima talpinti.“

W. IS NEW YORKO. Korespondencijų be tikro korespondento antrašės nė joks laikraštis ne talpina.

MATUZA IS DID. BRITANIJOS. Jeigu koks laikraštis neteisings žinias padavė, tai į jį patį reikia siųsti ir nurodyti nepilms socialdemokra-

Tokia mat jau nuo seniai išsidirbo mada ir prie jos laikraščiai turi taikytis. Kiti tur patalpinti išrodymą netelisybės supras tiksliai tie, kurie „Laiką“ skaito, o tokių „Lietuvos“ skaitytojų yra ne daug.

Pildome „Žvaigždės“ prašymą.

Kunigų išleidžiama „Žvaigždė“ patalpino šitokių cirkuliatorių ir užprašė visus kitus laikraščius įj atkartoti. Tai gi mes, pildydami „Žvaigždės“ prašymą, patalpina mę į pilnai. Čia jis yra:

„PASARGA“

Chicago Draugystės.

Kadangi ateinančio Gegužio mėnesio 28, 29 ir 30 d. Chicagoje turės atsibuti ne katalikiško Susivienijimo Lietuvių Amerikos seimas, ant kurio paprastai susivienija ir dalyvauja lietuviai liberališkų pažvalgų ir ant kurio visada, laike organizacijos reikalų apsarvysto, esti begėdiškai nereikalingai koliojami lietuviški katalikiški kunigai, niekinama Bažnyčia ir išjuokiami šv. Tikėjimo dogmatai, — mes žemiau pasirašiusieji persergstam visas Chicago ir apietinkės lietuviškas bažnytnes draugystes, kad ateinančiame seime minėtų draugysčių sąnariai neimtų jokio dalyvumo nė apvaikščiojimuose, nė to seimo posėdžiuose, kadangi tokie darbai labai daug užgautų kožo lietuvio kataliko širdi ir tarp mūsų brolių praplatintų schizmą. Katalikiškos draugystės todėl tegul pasiliks nesuteptomis ir kuopos vylingus užprašymus atmes.

Pasirašo:

Kun. M. Kraucunas
„ N. J. Lukošius
„ A. Skrypa
„ A. Petraitis
„ E. Stefanavicia
„ A. Ambrozaitis“

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

Kunigai savo cirkulioriuje sako, kad bus tai „seimas nekatalikiško Susivienijimo“, ir kad ant jo neitų geri katalikai, kad ten atėję „nesuteptų savo širdis“. Sulyg šio kunigų išsitarimo reikla manyti, kad tiksliai tie yra geri katalikai, kurie netingi daužyti langus klebonijų ir bažnyčių, o kurie tokiais darbais neužsimia, tai, sulyg kunigų nuomonės, „nekatalikai“. Mums rodosi, kad jau per vėlu kunigams gaidinti žmonis „katalikystės“ ar „nekatalikystės“, nes jau visi žino, kad kunigų katalikystė remiasi vien ant dolierio. Kur dolierio nėra, ten ir katalikystė kunigams nereikalinga; tik ten kunigų yra tvirčiausiai remiama katalikystė, is kur dolieris ateina. Žmonės, suprantanti Susivienijimo naudą, kunigų gaidinimų nepaisys, o kurie nesupranta, tie ir be gaidinimų prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nepriguls.

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

Kunigai savo cirkulioriuje sako, kad bus tai „seimas nekatalikiško Susivienijimo“, ir kad ant jo neitų geri katalikai, kad ten atėję „nesuteptų savo širdis“. Sulyg šio kunigų išsitarimo reikla manyti, kad tiksliai tie yra geri katalikai, kurie netingi daužyti langus klebonijų ir bažnyčių, o kurie tokiais darbais neužsimia, tai, sulyg kunigų nuomonės, „nekatalikai“. Mums rodosi, kad jau per vėlu kunigams gaidinti žmonis „katalikystės“ ar „nekatalikystės“, nes jau visi žino, kad kunigų katalikystė remiasi vien ant dolierio. Kur dolierio nėra, ten ir katalikystė kunigams nereikalinga; tik ten kunigų yra tvirčiausiai remiama katalikystė, is kur dolieris ateina. Žmonės, suprantanti Susivienijimo naudą, kunigų gaidinimų nepaisys, o kurie nesupranta, tie ir be gaidinimų prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nepriguls.

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

Kunigai savo cirkulioriuje sako, kad bus tai „seimas nekatalikiško Susivienijimo“, ir kad ant jo neitų geri katalikai, kad ten atėję „nesuteptų savo širdis“. Sulyg šio kunigų išsitarimo reikla manyti, kad tiksliai tie yra geri katalikai, kurie netingi daužyti langus klebonijų ir bažnyčių, o kurie tokiais darbais neužsimia, tai, sulyg kunigų nuomonės, „nekatalikai“. Mums rodosi, kad jau per vėlu kunigams gaidinti žmonis „katalikystės“ ar „nekatalikystės“, nes jau visi žino, kad kunigų katalikystė remiasi vien ant dolierio. Kur dolierio nėra, ten ir katalikystė kunigams nereikalinga; tik ten kunigų yra tvirčiausiai remiama katalikystė, is kur dolieris ateina. Žmonės, suprantanti Susivienijimo naudą, kunigų gaidinimų nepaisys, o kurie nesupranta, tie ir be gaidinimų prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nepriguls.

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

tiems šis „Lietuvos“ numeris yra paskutinis. Kurie nenori kad „Lietuva“ būtų sulaukyta, tegul tuojaus prisilaukia prenumeratą.

„Lietuvos“ Išeistuvė.

Kelsti pietus.

Kada senate grynų valgių tiesa tapo apsarvstoma, parengė garsus chemistas, prof. J. B. Stillman, toje pat dienoje pietus viesbutį Astor susidedančius vien iš pramanytų valgių. Rengėjas pietų parengė daug torielų, su kuriom parodė formulą ar receptą visų pramanytų valgių. Šitas prirengimas pagimdė dang linksmumo tarpo pakviestų svečių, vienok tarpe kitų didelį nusistebėjimą ir baime. Imitacijos ir neteisus padarymas valgio produktų lygiai ir vaistų turėtų būti saugiai daboja mas. Mes gi matėme daug atsitikimų kur nesanžiniški žmonės Trinerio Amerikonišką Elikysrą Karčiojo Vyno imitavo arba nudavė; šitie jie stengėsi nežinantiems žmonėms savo be vertės samaišas įkišti, vietoj geriausios gyduolės nuo skilvio nemalimo. Mes visi žinome, kad šitas zolinis vaistas yra vienatiniu kraujo cysterotum ir nervų sutvirtintojumi; vienatinis vaistas, kurį kiekvienas šeimynos sąnarys gali kožname laike vartoti. Prie mažiausio zenklo netekimo apėrito ar pasimaziniomo paprastos pajėgos ir ambicijos, tuojaus pradėk vartoti šitą vaistą, nes yra geriausias. Gaunamas aptiekose arba pas pabrakantą Juozapą Trinerį, 799 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Chicago Draugystės.

Kadangi ateinančio Gegužio mėnesio 28, 29 ir 30 d. Chicagoje turės atsibuti ne katalikiško Susivienijimo Lietuvių Amerikos seimas, ant kurio paprastai susivienija ir dalyvauja lietuviai liberališkų pažvalgų ir ant kurio visada, laike organizacijos reikalų apsarvysto, esti begėdiškai nereikalingai koliojami lietuviški katalikiški kunigai, niekinama Bažnyčia ir išjuokiami šv. Tikėjimo dogmatai, — mes žemiau pasirašiusieji persergstam visas Chicago ir apietinkės lietuviškas bažnytnes draugystes, kad ateinančiame seime minėtų draugysčių sąnariai neimtų jokio dalyvumo nė apvaikščiojimuose, nė to seimo posėdžiuose, kadangi tokie darbai labai daug užgautų kožo lietuvio kataliko širdi ir tarp mūsų brolių praplatintų schizmą. Katalikiškos draugystės todėl tegul pasiliks nesuteptomis ir kuopos vylingus užprašymus atmes.

Pasirašo:

Kun. M. Kraucunas
„ N. J. Lukošius
„ A. Skrypa
„ A. Petraitis
„ E. Stefanavicia
„ A. Ambrozaitis“

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai jų ištikamosios avelės — parapijonai, o Susivienijimas Lietuvių Amerikoje jau visai apie kunigus užmiršo, tarytum, kad jų visai nebūtų, tai kunigai veržė sielos Susivienijimui, kad nors ant bušančio Chicagoje seimo Susivienijimas jų neužmirštų. Mat jiems neramu, kad svarbesnės organizacijos nieko apie juos nešneka.

Kunigai, matyt, nerimsta, kada jų žmonės nekoloja. Dabar kunigus kolioja tiksliai

\$10

**Tamista jau senel reikalavai szfotiko
auksinio laikrodely. Tamista jau pa-
ilsai bepriskindamas mazos vertes-
laikrodelyus.**

14 K. Auksuotas (Solid Gold Filled).
Laikrodely (minkstas ir vyriiskas, idomusis ar odinas)
Eigino ar Waltham viduriznia. 7 akmeniais. Galybe
užuokimas ir nusotomas. Lakstai ir viduriai gvaran-
tuoti ant 360 zuetu, penkias klaidingas laikro-
dius.

14 K. jau tamista zink-ink nesinaai apie laikrodely
tai teigi: be abejonis, zinai, kad pagrais laikrodinika
juo po 800 ar 850 pardavysia.

Mes esame **DIZIAUSIAIS LAIKRODIAI** pirciajai Ameri-
koje. Tiesu reputacija **TEISINGUMO**, per ilgus metus-
ferdita. Tamista gal **KEMTIS** ant vieno ke me sakome
"Jei tau tamista stureti, kad mesomus laikrodius ir pried-
nera tokiu kaip mes ji perstatome, sugraski ji mums,
mes tamistai sugradsime tamistai imoketus pinigais.

Kiekvienam pircinui, orderuojant mums i kade, duosime
**DOVANA! 14 K. AUKSUOTA rėteliu (gvarantuoti ant 10
metu), \$2.50 vertis.**

Pristatuk mums tamista 600 (Szerantimas markomis),
ilkesia suoma, \$2.50, imoketis tamista tomet, kade laikrodi
di abrai ir apidurojeji. Ji Express ofise su viskomis atsilais.
Arba, kai tamista priusimui mums visus pinigais, \$10.00, ilke
kalno, o mes tamistai laikrodely per paosta ar per paduot
auksinacia Express ofise priusimui.

Agents Wholesale Watch Co.
1267 Broadway, New York.

LINKSMYBE NAMUOSE.

GEM ROLLER ORGAN. PREKE TIKTAI \$5.00.

Grąjama masina arba vargonėliai, su kuria kiekvienas gali grąjyti be jokio mokslų vėjo kinus marsus, valcus, polkas, kadrius, giesmes, dainas ir t. t. Labai naudinga dėl giedoturių, klainų, drangsczyzių, veselių, vakariuokų ir kitokių pasilinksminimui. Geriausia dalyka dėl nubo vyrimo svečių. Muzika yra padaryta ant atskirų adatinųjų volelių. Kartą su vargonėliais duodame 3 volelius už dyka, bet tų gailma tūnus už volelį. Turime 800 viskų gatunkų volelių ir norime išsimeisinti prieisime vagonėlius atskirai kataloga. Sveria 15 svarų; 16 colių ilgio, 14 norio ir 9 angm. Visur pasiruoda po \$6,00, bet mes ant trumpo laiko paleidome už \$5,00. Norint pasinaudoti išsėtytos broges, reikia pasiskubinti pirkti.

Teipgi turime dydesnius vargonėlius po vardu Concert Roller Organ, kurie yra daug puikiau ir gražiau grąjama. Sveria 30 svarų; 19 colių ilgio, 16 pločio ir 14 angsczyzių. Su tais vargonėliais duodame 5 volelius už dyka. Vargonėliai visur pasiruoda po \$12,00, bet mes paleidome ant trumpo laiko už \$10,00.

AMERICAN DUKAUJOJAMA MASZINA
Musų Preke Tiktai \$6.75.

American Typewriter drukuojama maszina yra reikalinga dėl kiekvieno žmogaus. Su ja galima drukuoti taip greitai ir gražiai kaip su maszina už \$100. Kiekvienas be jokio moko gali su ja drukuoti ir visuose kalbuose. Maszina yra įdeta į puikią skrinėlę ir averia penkis svarus. Iš viso yra 73 litaras ir 36 centai. Ta maszina galima gauti sekanciuose kalbuose: su lietuviszkomis litaromis, lenkiszkomis, maskoliszkomis, vokiszkomis, francusiskomis, spaniszkomis, angliszkomis ir skandinaviszkomis. American drukuojama maszina yra visuose žinomuose parduotuvose ir pasirašiduose \$10.00, bet mes neturime laiko pakeidome už \$6.75. Kas nori pasinauduoti is to proges, turi kubitintis pirkti, nes, kad to apgarsinimo nebebus ziame laikrasziu, tada preke bus dydesne. Jeigu kas nenori siusti visai pinigų is kaimo, tegul prisinuncia viena doleri ir mes tuojais issiustysime tavora. Kiti, kurie gaus geresni siuvismoki kaip tavoras aties. Tavora galime prisiusiti į visuose kraustuose.

Pas mus galima gauti visuokius tavorus, kokius kas tikrai nori ir pigiaus kaip kitur. Mes prisiusime už dyka musy grazi kataloga kiekvienam kas prisius savo varda ir teisinga adresa. Kupcinai pas mus gali pirkti tavorus pigiau kaip kitur. Reikalaujame gerti agentu.

COSMOPOLITAN TRADING CO., DEPT. 6.
218 FULTON STREET, NEW YORK CITY, U. S. A.

Dr. O. C. Heine
DENTISTAS.

OFFISAS:
Kerte 31-mos ir So. Halsted ulycia.
Gyvenimas viršul Aptikos.
CHICAGO, ILL.

Traukia dantis be jokio skaudėjimo, instato auksinius, ar kokius kas nori. Darba savo gyvartuoja.

[illegible]

LIETUVOS UKININKAS
 Laikraštis skiriamas Lietuvos darbo
 žmonėms, einą iš Vilniaus kas savaitę.
 Didumas: 8 1/4 x 11 colių 16 pusų. Amerikojant
 metų \$3.00. Nam rupei Lietuva ir žinoti
 dabar tenis šodai, tai adreptas LIETUV
 UKININKA. Jumo tepta teisingos žinios iš viso
 Lietuvos ir kitų kraštų tepta. Kas norėtų užrašyti
 dėl savo draugų Tėvynei gyvenančių, metų pre
 kės \$1.75; Ameriko vienas num. dėl pamatimo 7 et
 Agentas: M. J. Damijonaitis, #
 3108 S. Halsted at. Chicago, Ill.

F.P Bradchulis
 Attorney and Counselor at Law.
 Chamber of Commerce Bldg. Room 709
 S. E. Corner LaSalle & Washington sts.
 CHICAGO, ILL.
 Telephone Main 8642.

Wienintels lietuwy adnokitais, baigės
 mokslu jurisprudencijos arion adrektio
 Weda prowa kaip civilizliskas tarp ir
 kriminaliskas wisnos sudosa.
 Res. 3112 S. Halsted arti 31 mos.
 Tel. Yards 8046

KOZMINSKI & YONDORE,
73 Dearborn st.
Bankierai.

Mes skoliame PINIGUS ant turtenybū ir jėl tu rengiesi turtenybę pirkti mes tu džiaugsmu prigelbosime, paskolindami tau dalį purkino pinigų. Greitas veikimas. Lengvos išlygos. Agentai apmokami dosniai.

[illegible]

Vyrams Tiktai!
Kaip busi Chicagoj tai atsilankys ia

GALERIJA MOKSLO

344 South State St. Chicago, Ill.
Ineimas Dykai.

Patemykis stebuklius	Osteologijos
" "	Fiziologijos
" "	Neurologijos
" "	Pathologijos

Mokyklis pradžia žmogiskas rases nuo
lopasio iki grabui.

Miltiniskumai ir keistumai gamtos.
Atidars kasdien nuo 9 ryto iki 12 vidurnakcio.
Paprasyti dazniausiai prie duru lėtaviskas
Knygos, visai dykai! Atsilaukit elaidien.

344 South State St. arti Harrison
CHICAGO, ILL.

DR. BRUNDA'S WONDERFUL HAIR CROWNER.

NEW YORK & BROOKLYN, U.S.A.

Prof. J. M. Brunda

MARJA DOWIATT
LIETUVIU DAKTARAS
Kauno gub. Szauliu pawiato.
723 W. 18th Street.
Prima ligonius košta diena
nuo 8 iki 12 ryto.

Telėfonas: Canal 7082.
Telefonuoti galima 100 kiekvienos
apliekos.

Oras, kurino mes kvepuojame.

Zmogus gal gyventi, daugeli dienų be maisto ar vandens, bet be degio (kvepuojamo oro) jis miršta ir kelias minutes.

Zmones iš tikro serga tiek pat nuo izalkimo degio, kaip ir nuo stokos maisto — nors degas yra liuosas! Kodėl? Todėl, kad jei glosvines plevės tavo plauzius nera sveikame padejime, tai kraujas negali sugerti degio per delikatnias sienas oriniu celui.

Dr. Jean Sirrom's Plauzius Kartuoles padejimo sveika plauzius audiniui ir gleiviniu pleviu izalkojanciu orines selas. Tai yra tikras vaistas nuo Kosulio, Szalczio, Karsztines ir Bronchito — gydikia nuo sunkesniu ligu plauzius — Pneumonijos ir Drioves.

Jei sergi teipgi negromuluojimu, tai Dr. Jean Sirrom's Skilvio Kartuoles reikia vartoti drauge su Plauzius Kartuolemis

Preke \$1.00 už banka arba 6 bankos atsargiai supakuotos siuncliamos bile kokiui adresu už \$5.00, apturejus pinginiu prisaka ar bankini čeki.

Tikrosios turi musu parasa ant kamsczio.

Morris Forst and Co., Pittsburg, Pa.

Vieninteliai agentai ant Suviensytu Valstiju ir Kanados.

Dr. Jean Sirrom's Kepenu Kartuoles \$1.00 už banka	Dr. Jean Sirrom's Skilvio Kartuoles \$1.00 už banka
--	---

Vartojama daktaru ir Ligonbuciniuose po visa svieta.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuwe. Guodotinosms tautiskoms ir ba- vinsims Jaungiensms Indibi- Karunets, Amerikoniskazs Wellawas, Szarpas, Juos- tas, Kukardas, Zenkleliuss, Kepures ir dei Marszaluku paredus. darbas bota prideranciai atitiks ir tuom suselpsi kietuwalisai,		Guodotiniems Kunigabes Adir- bes, Kapas, Arnotas, Dalmi- kus, Albas, Stulas ir wiesne bed- nytiuss paredus. Visoki darbi at- sleika artistiskai ir laika. Noredamos guodotinos Dretas, arba guodotini Kunigai, kad Jusai sawo tautete, pawesike ji tikrai lietuwalisai,
---	---	---

Degtine! **MORRIS FORST & CO.** **Slyvine!**
COR. SECOND AVE. & SMITHFIELD STREET -
PITTSBURG, PA.

Mes esame pagararje po visses Suv. Valistais; kad parluoda-
me gerame degtina pigiau negu koki-nors kita firma ar degtines
krautuve Amerikoj.

Mes apmokame visses sluntimo leszas (kavetas) in rytus sici
New Yorko ir in viskus sici Chicagoas ant pirkinie virszans \$5.00.
Jeigu parsieita toa siunsti, duodame 10 nuosimti, idant tuomi
pirkejas parsiusindinimo leszas galetu apmoketi.

Orderiuojanti siunskite pinigus registruotame laiszke ar per
Money Orderi ant vardo **Morris Forst & Co., Cor. Second
Ave. & Smithfield St., Pittsburg, Pa.**

Parsiusindinkite musu privatsizkaji prekiu surasza. Kal-
bame visuose kalbose.

Morris Forst & Co.
COR. SECOND AVE. & SMITHFIELD STREET
PITTSBURG, PA.

Vynas! **Torkoly!**

Knyga
VISIEMS
dykai!

Naudinga
KNYGA
vyrams!

Skaitykite ka sako Dr. L. Landes!!!

Aš turiu didžiausią praktiką tarp Lietuvių Suvienytose Valstiose ir Kanadoje.

Per 20 metų aš pasišvenčiau gydymui vyriškų ligų specialiaškai.

Aš gydau vyrus ir moteris, ir jei apsiimu, tai ir išgydau. Jei pasakysiu, kad jūsų liga yra išgydoma, tai ir išgydysiu. Kiekviename reikale atsišaukite į mane ypačškai ir per laiką.

Ligas puslės ir inkstų, kraujo ir šėbėrimo ligas, blogą atmintį, pražudytą vyrišką pajėgą per savižagybę, išgydau pasekmingai. Mano gydymas nesulaiko nuo darbo ir atsielka be skausmu.

Aš tukstančius išgydau vienaš metais.

Aš darau šimtus operacijų kas mėnesis.

Aš galiu jums namie būnant išgydyti jus, jei negalite atsilankyti.

Atsiminkite reikale atsišaukti ar rašyti pas [kyti].

Dr. L. Landes, 140 East 22nd St., New York City.

Atsišaukite 4c. markėmis, o aplaikysite Dr. Landes naują knygą turinčią 32 puslapių ir 24 abrozus. Tą knygą perskaitę nesigraudysite

Ant 17 Akmenu
Railroad Lark Models
Paimtuotas regulia-
torius, ausankia usanki-
mas ir nustatoma, vy-
riaukimas ar motorizacija,
18K aukso, dugubai
"Hunting" laikratis,
aradit laikratis.
Ykrai gerai laikia rodo
yra visur surtojama
gesidinkito tarnu,
kaipo garisaukio
laikratis.
tuotas ant 25 metu.

Ray laikrodis pasiekia
alme C. O. D. ant kiekvieno adreso, su pavyk-
tiame laime. Jais bus toliau kaip rasio-
ti, adresezai, ypačiai \$15.00. Prieš
kaistas ir pasilik laikrodis, jei ne, nemokės
su vieno cento. Atimk, kad su tokiu pat laikro-
dis kiti mokės \$35.00. Prieš laikrodis
prezidams 144 aukso laisvi gerai lengviesi
su kompasu dyti.

Excelsior Watch Co.,
900 Central Bank Bldg, Chicago.

DR. B. MAROSS
Danesu visiem kadziziose die-
nosio asz perkelia siuo ofisa ant

167 DEARBORN ST.
ANT KAMPUS MONROE ST.
ROOM 509, 2 TO FLOOR
CHICAGO, ILL.
Cronel ant dedalin vaidu elakt-

Dr. J. Kulis

Lietuviu gydytojas ir kirurgas
 3255 S. Halsted st., Chicago, Ill

Gydo ligas ir sužeidimus, valku ir
 vyru. Telpi tur dideli praktika ir gydy-
 mo pasiekimai visokių ligoninių,
 mūsienis ir paaplatingas vyru li-
 gas.

esam pasirengęs priimti ligonius ir
 ištirti juo ligas su dideliu pasieki-
 mu. Per su virus ž metus sau savo
 praktika pasveikinti vien ant gy-
 dyto mūsienis ligų ir peria-
 zenien esan pasiekimianis spe-
 cialistas visio Chicago, j. Mano gy-
 dydolos neardano jokio aptieko,
 man jos yra mano išrašas ir man
 vienam, todėl geriausia rasti ligon-
 arba asabiškai, dudu rda dykt

Pasirodavyk su Lietuvosku Doktoru
..... pas
Chicago Medical Clinic
344 So. State St., Chicago, Ill.

The decorative border at the bottom of the page features two identical coats of arms, likely representing the Lithuanian coat of arms, flanking a central floral motif. The coats of arms are shield-shaped with a crown on top, and the floral motif consists of three stylized flowers arranged vertically.

Silpni, Nerviški ir Serganti Vyrai.

Jeigu esi apimtas kokia liga, ar ligų komplikacijoms, tu turi rašyti arba atsilankyti pas mus pirma, mes gvarantuojam nuodugnį išgydymą, kuris pasiliks amžinai, jeigu rasime tavo ligą išgydomą.

Ar tu esi nerviškas ir nusiminęs, nusilpnėjęs, nuvargęs rytmetį, truksta ukvatos, greitai pailstantis, gėdingas, piktu išrodantis, neužsitikintis, nusigąstantis, nespakaningas ir užerzinantis?

Ar atmintis prasta, lenki draugiją, truksta energijos ir sveikatos, turi juodus paakius, pučkus, plėmus ar kokius nors praturkumus ant skuros, nemoraliskus sapnus, nubėgimus sėklos, patrotytą vyriškumą, lytišką nusilpnėjimą, neišsivysčiusias ar šaltas privatiškas dalis, nusistojimą šlapume palaikius per naktį, skausmą strėnose, inkstų ar puslės ligą, Puletekį, Pasididinimą Gyslių ar Užakimą Varpos?

Jeigu turi, mes gvarantuosim amžiną ir užtikrinantį išgydymą, jeigu mes rasime kad tavo liga yra išgydoma. Kozna periškada vedusiam gyvenime bus prašalinta. Rašyk pas mus prašydamas klausymo lakšto. Ligoniai yra gydomi su didžiausiu pasisekimu per laiskus. Gyduoles siunčiame be atkreipimo atydos, po visas dalis pasaulės.

Chicago Medical Clinic,
344 S. State Street, arti Harrison ul., CHICAGO, ILL.

Szaltinis Sveikatos

Plaukiantis Sergantiems.

Jei tau nusibodo landžioti pas visokius daktarapalaikius, varginti save liga ir leisti jai įsisėnėti per nesumanymą tų daktarų ir jų neturėjimą gerų vaistų, arba vėl jei nusibodo tau nuodintis visokiais patentuotais vaistapalaikiais, kurie neduomet negali ligos išgydyti, kadangi nėra pritaikyti prie stovio ligos ir padėjimo sergancio, ir ant galo nori buti sveiku ir laimingu, tai negaišinęs laiko ant visokių niekų, kreipkis tuojau asabiškai ar per laiška, aprašydamas savo ligą, prie D-ro E. C. Collins Medikališko Instituto, kuriame kuopasekmingiausiai išgydo visokias sunkias ir užsisenėjusias ligas kaip vyrų teip moterų; kožnas kas į jį nusiduo-da, dėkavoja už išgydymą ir buna linksmas ant visados.

o Daugumas stebisi, klausdami, kokių būdu su tokio pasekme D-ro E. C. Col-lins Med. Institutas išgydo ligas, nuo kurių kiti daktarai, rankas nuleisdami atsi-sako?

Atsakymas lengvas: Tokiu būdu, kad D-ro E. C. Collins Med. Institutas New Yorke užlaiko daktarus specialistus, kurių pirmininku yra diplomuotas dak-taras, proferius Universiteto; visus aprašymus ligų su atida ištiria specialistai po užliura pirmininko profesoriaus, nuo menkiausių iki svarbiausių ligos apsirri-škimų ir sutaíso vaistus atsakančius kožnam padė-jimui ligos. Šitas Institutas užlaiko teipgi didžiausią krautuve vaistų iš visų svieto šalių, terp kurių dau-gelis yra išrasta pačių Instituto daktarų, kurių niekur kitur negalima gauti. Išgydyme ligų nė vienas In-stitutats negali lygintis su D-ro Collinso Instituto, už ką jį mokslinčiai pavadino Šaltinio Sveikatos.

Kad iš šito šaltinio daugiausiai plaukia sveika-tos ligoniams, tai matyt iš daugybės padėkavonių kurios tukstančiais kas mėnėsis plaukia šitam In-stitutui; pagal prašymą dėkavojančių, kaipo pavyzdį, paduudame čion kelias:

Išgydytas nuo košulio su dusuliu ir reumatizmu bei užsisenėjusios vi-durinės ligos.
Jon. Zabuckevicz
Box 86, Butte,
Mont.

Išgydyta nuo sunkios moter-skos vidurinės ligos.
M. Vidiezone
Westwood,
N. Y.

Dr. E. C. Collins, Profesorius ir Specialistas.
Tėvicia priimti nuo omaga, prastu nerogus.
Rindings adie au ligydmu masu nuo nemor-
laritiko mēnesniu, varginotus per 6
metus; kankino mane didelia plovima, skau-
dijimais ir ausis, pilnais viduriu, skau-
dijimas galvos ir nusiilpėjimas; mēnesimai
gi apsiuotus baltomis vel mane rankine. Per vi-
są tą laiką perleidau daug visokių daktarių ir
svartojau daug visokių ašiejų bet vynu, bet
vėltai ir tik kada apsprailau savo ligų žmu tu-
oj nu prisigalėjau ligų vėsių pavelskui ir ta-
kur visai ligai, imdama tūn vaistui, ir ku-
riuos siūlėsi Tėmaitai Rindings padidkavog
T. Yrsolokienė.
70 Saratoga St.
Cohoes, N. Y.

Daugailas Profesorius ir Specialistas.
Su linkima sindra, praeiė Tėmaitai, kad
esiu visai sveikats ir liuosas, nuo reumatizmo
skausmų ir dieglių pedisios, rankos, kojos ir
stėvisos, kurias mane teip buvo svarting, kad
vė paėjė; perleidau daug daktarių, vadi-
nuojus save specialiatu, bet vis be mandos, kol
mėdisgrėdėsi aple ligų garvų Institut, per
kurį pilnai atsigalėjau savo sveikats, au kg e-
sio diktėjimais iš širdies Dru E. C. Collins, ve-
lytinimas pas jį kreipėsi visiemis savo tauti-
dama. Egdytis.
Angulus Bokas,
1446 Hudson St.,
Allegheeny City, Pa.

Mielas Profesorius.
Prosiūti Tėmaitai, jog esiu pavelskis ir li-
gos, nuo kurių mane grėbiė — pertankus
alpinimo, udeginimo poils, lytiakos silpnė-
bės, nubėgimo siėma, nemigos, nerizikimo,
naudėjimo medos ir abiejų mėsapilėnimo
kad yra aprasyta ligų knygoje ant pusl. 98
Vadovus i Sveikats. Jūsų specialiatu visai
mane palatinė ligos ir daktar diktėjimais iš
savo laimingo šėvuriakio cėvėnimo. Jūs ar-
tymo mielės norėsi gali pagaminti aple i sa-
vofuotėjimas, esamomis tokiamis padėjimas
kaip mano, išėsi ir jė gėsių atsigėli savo
sveikats ir būli laimėjimas.
Fr. Maudinas,
Box 325,
Mystic, Conn.

Skaitytujau, jei tau mieks nepagėlbėjo nuo kurios iš čion paduoty ligų, k. a.: Persaſimo, Ka-
taro, Reumatizmo, Odos ligų — Spuogų, Užteršto kraujo, Niežulio, Parkų; Ligų Plaučių, Kepenų ir
Inkstų; Kosulio, Dusulio; Vidurių ligų — Užkietijimo, Nevirinimo, Abėlo nusėdimo viduriės si-
stemos ir Skilvio; Sprando, Galvos skaudėjimo; Lytiško nusilpnėjimo — Negalėjimo, Netikusis sapnų,
Nubėgimo sėklos nuo savižagystos ar kitokių priežasčių; Abėlo nusykimo ant kuno ir proto, kaip
ir biurių užsikrečiamų Lytiškų ligų, gydome šitame Institute su pastebėtina pasekme ir greitumu.
Muo Spiegiemo ir Užimo galvoje ir ausyse; Vangumo, Gėltigės, Menkos atminties, Moters nuo Skau-
smingų, pertankių nereguliariskų mėnesinių ir baltųjų andrapanių — volytina kreiptis tuojuose j šitą
Institutą. Čion specialistai akylos ištiria ligas po priežiūra pirmininko profesoriaus, kuris užtikins
kam ligydmą, visumot savo žodį išlaiko. Nėlauk todėl, bet pasiėjatus nėsveiku, tuojuas šaukis tie-
kros pagėlbos.

Jei gerai nesupranti savo ligos, prisųsk 10c Stampoms persiantimo kaštams, o apturėsi Prof.
Dro D. C. knyga, 128 pusl. „Vadovus i Sveikats“, kurioje rasi aprasymą visų ligų. Tofl knyga yra
naudinga kaip gėrgantiems, teip ir sveikiems, joje randasi dideli kotiruoti paveiksliai sudėjimo žmo-
gaus kuno ir naujai dėtėti 11 apsiireikimų gėmancio kudikio pas motiną viduriuose.

Kam sirgti ir varginti savę jei lengvai gali būti ligydytas, atsisaukdamas pas:

Dr. E. C. COLLINS, Medical Institute, 140 W. 34th St., New York City, N. Y.
Atisaukianties asisaklii ofiėms (tarp Broadway ir 7th Ave.) adairas kasdien nuo 10 iki 6 val. po pietų.
Vakaras: Uterinkas, Serodėje ir Pėnėlydoje nuo 7 iki 8 val.
Nedėliomis: nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų.